

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ:

**ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: Τζούτζη Ελένη ΑΜ: 2005166

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία

Καλαμάτα 2012

Ευχαριστίες

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα Καθηγήτρια κ. Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία για την πολύτιμη καθοδήγησή της.

Ακόμη θα ήθελα να ευχαριστήσω το αντιδήμαρχο του Δήμου Καστοριάς κ. Τρύφων Πολυγιάννη για την αμέριστη συμπαράστασή του, τη βοήθεια και το ενδιαφέρον που έδειξε ώστε να διεκπεραιωθεί το ερευνητικό κομμάτι της πτυχιακής μου.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους αιρετούς του Δήμου Καστοριάς που συμμετείχαν στην έρευνα αλλά και τους δημοτικούς υπαλλήλους για την βοήθεια που μου παρείχαν στην συγκέντρωση των απαραίτητων στοιχείων για τον Δήμο.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τη μητέρα μου για την στήριξή της καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

Περίληψη

Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα «Καλλικράτης», είναι ο νόμος 3852/2010, με τον οποίο άλλαξε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Βασικά σημεία της νέας μεταρρύθμισης είναι η μείωση του αριθμού των δήμων και των νομικών τους προσώπων η αντικατάσταση των νομαρχιών ως δευτεροβάθμιων βαθμίδων Ο.Τ.Α από περιφέρειες, η σύσταση των αποκεντρωμένων διοικήσεων, οι αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης των ΟΤΑ, η αύξηση της θητείας των αυτοδιοικητικών οργάνων και η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων κάθε βαθμού αυτοδιοίκησης.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» στοχεύει, στην εξοικονόμηση πόρων με τον δραστικό περιορισμό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών τους Προσώπων, στην μείωση των λειτουργικών τους δαπανών και της σπατάλης μέσα από την δημιουργία οικονομιών κλίμακας σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, στην αντιμετώπιση προβλημάτων που προέρχονται από την επικάλυψη των αρμοδιοτήτων.

Η παρούσα εργασία έχει θέμα το *«Πρόγραμμα Καλλικράτης: Έρευνα στους Αιρετούς του Δήμου Καστοριάς»*. Στο πρώτο μέρος της εργασίας περιγράφονται συνοπτικά οι διοικητικές μεταρρυθμίσεις του «Καποδίστρια» & του «Καλλικράτη», καθώς και τα χαρακτηριστικά του Δήμου Καστοριάς έτσι όπως προέκυψε μετά τις συνενώσεις. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς του Δήμου Καστοριάς.

Το εργαλείο της έρευνας μας είναι το ερωτηματολόγιο που αφορά την εφαρμογή της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» στο Δήμο Καστοριάς. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε και στα 41 αιρετά μέλη του Δήμου και τον Δήμαρχο, εκ των οποίων δέχτηκαν να απαντήσουν τα 31. Σκοπός της έρευνας είναι να καταγραφούν οι απόψεις των αιρετών για την εφαρμογή της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης.

Η έρευνα έδωσε ενδιαφέροντα αποτελέσματα, συγκεκριμένα οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς πιστεύουν ότι το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» είναι προς την σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες που εντοπίζονται τόσο στις αυξημένες αρμοδιότητες του Δήμου, χωρίς τους κατάλληλους πόρους, όσο και στην έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας. Επίσης η συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο είναι σωστή αλλά για να είναι αποτελεσματικός ένας αυτοδιοικητικός μηχανισμός απαιτείται οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης και ταυτόχρονα εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό. Τέλος, οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς επισημαίνουν ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση είναι η ανεργία, η οποία μαστίζει τον τόπο τους.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Διοικητική Μεταρρύθμιση, Καποδίστριας, Καλλικράτης, Δήμος Καστοριάς

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	iv
Κατάλογος πινάκων	vi
Κατάλογος γραφημάτων.....	vii
Εισαγωγή	1
ΜΕΡΟΣ 1^ο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	3
1. Διοικητικές Μεταρρυθμίσεις	4
1.1 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση του 1997.....	4
1.2 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση του 2010.....	5
ΜΕΡΟΣ 2^ο	9
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	9
2. Ο Δήμος Καστοριάς	10
2.1 Γεωφυσικά Δεδομένα Δήμου Καστοριάς.....	11
2.2 Επίπεδο Εκπαίδευσης- Απασχόληση- Ανεργία του Δήμου Καστοριάς.....	13
2.3 Παραγωγικοί Τομείς του Δήμου Καστοριάς.....	15
2.4 Υποδομές –Ποιότητα Ζωής Δήμου Καστοριάς	16
ΜΕΡΟΣ 3^ο	19
ΕΡΕΥΝΑ	19
3.1 Υλικό & Μέθοδος της Έρευνας	20
3.1.1 Μεθοδολογία της Έρευνας.....	20

3.1.2 Πηγές.....	20
3.1.3 Προβλήματα Κατά την Διεξαγωγή της Έρευνας.....	21
3.2 Έρευνα	22
3.2.1 Σκοπός Έρευνας	22
3.2.2 Αποτελέσματα Έρευνας	23
ΜΕΡΟΣ 4^ο	75
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	75
Συμπεράσματα.....	76
Βιβλιογραφία	81
Παράρτημα	83

Κατάλογος πινάκων

*Πίνακας 2.1: ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (1991, 2001&2011),
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ & ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 10*

*Πίνακας 2.2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ 1991 & 2001..... 14*

Πίνακας 2.3: ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ..... 17

Κατάλογος γραφημάτων

Διάγραμμα 2.1: Χαρακτηρισμός Εκτάσεων Δήμου Καστοριάς.....	12
Διάγραμμα 2.2: Κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης στο Δήμο Καστοριάς.....	13
Διάγραμμα 1 : Ιδιότητα Αιρετού ως προς την επιτυχία του στις εκλογές.....	23
Διάγραμμα .2 : Ιδιότητα Αιρετού την θέση του στο Δ.Σ.....	23
Διάγραμμα 3: Ιδιότητα Αιρετού ως προς την αρμοδιότητά του στο Δ.Σ.....	24
Διάγραμμα 4 Φύλο Ερωτώμενου	25
Διάγραμμα 5 Ηλικία Ερωτώμενου	25
Διάγραμμα 6 Επίπεδο Εκπαίδευσης	26
Διάγραμμα 7 Είδος Απασχόλησης Αιρετών	27
Διάγραμμα 8 Αυτοδιοικητική Εμπειρία	28
Διάγραμμα 9 Προηγούμενη Συμμετοχή Αιρετών σε Όργανα Αυτοδιοίκησης	29
Διάγραμμα 10 Εμπειρία αιρετών στο Δημόσιο.....	30
Διάγραμμα 11 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε θέσεις ευθύνης	31
Διάγραμμα 12 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά όργανα.....	32
Διάγραμμα 13 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε τοπικά συλλογικά σχήματα.....	33
Διάγραμμα 14 Κίνητρα συμμετοχής.....	34
Διάγραμμα 15 Αξιολόγηση προγράμματος «Καλλικράτη».....	35
Διάγραμμα 16 Σημαντικότερα προβλήματα θεσμικού πλαισίου.....	36
Διάγραμμα 17 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου.....	38
Διάγραμμα 18 Αντιμισθία αιρετών.....	39
Διάγραμμα 19 Ασυμβίβαστο δημάρχου	40
Διάγραμμα 20 Μέτρα για την συμμετοχή των πολιτών στην αυτοδιοίκηση.....	41
Διάγραμμα 21 Αριθμός σύστασης ΝΠΔΔ.....	42
Διάγραμμα 22 Σύσταση επιχειρήσεων.....	43
Διάγραμμα 23 Αξιολόγηση του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη	44
Διάγραμμα 24 Αξιολόγηση εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου.....	45
Διάγραμμα 25 Αποφασιστικές αρμοδιότητες δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων	46
Διάγραμμα 26 Αξιολόγηση της συνένωση που εφαρμόστηκε στον δήμο	47
Διάγραμμα 27 Αποτελεσματικό σύστημα αποκεντρωμένης Διοίκησης.....	48
Διάγραμμα 28 Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού στην Ά βάση αυτοδιοίκηση .	49
Διάγραμμα 29 Ανταπόκριση του δημοτικού συμβουλίου στις διευρυμένες αρμοδιότητες.....	50
Διάγραμμα 30 Περίοδος προσαρμογής του Δ.Σ.....	51
Διάγραμμα 31 Αξιολόγηση των Ικανοτήτων του Δ.Σ.....	52
Διάγραμμα 32 Επάρκεια – Καταλληλότητα πόρων στο δήμο.....	53
Διάγραμμα 33 Εκπαίδευση στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα.....	54
Διάγραμμα 34 Συνεργασίας δημοτικών & τοπικών συμβουλίων με το δημοτικό συμβούλιο.....	55

<i>Διάγραμμα 35 Κρίσιμα Ζητήματα σε προτεραιότητα 1-4.....</i>	<i>56</i>
<i>Διάγραμμα 36 Προτεραιότητες στη διαχείριση των απορριμμάτων.....</i>	<i>57</i>
<i>Διάγραμμα 37 Προτεραιότητες στην διαχείριση υδάτινων πόρων.....</i>	<i>58</i>
<i>Διάγραμμα 38 Μέτρα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.....</i>	<i>59</i>
<i>Διάγραμμα 39 Μέτρα για την βελτίωση επισκεψιμότητας.....</i>	<i>61</i>
<i>Διάγραμμα 40 Βαθμός σημαντικότητας της συνεργασίας δήμου και περιφέρειας.....</i>	<i>62</i>
<i>Διάγραμμα 41 Συμμετοχή σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας.....</i>	<i>63</i>
<i>Διάγραμμα 42 Τομείς δραστηριοποίησης μιας κοινωνικής επιχείρησης.....</i>	<i>64</i>
<i>Διάγραμμα 43 Προμήθεια υπηρεσιών από επιχειρήσεις.....</i>	<i>65</i>
<i>Διάγραμμα 44 Τομείς προμήθειας υπηρεσιών.....</i>	<i>66</i>
<i>Διάγραμμα 45 Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών.....</i>	<i>67</i>
<i>Διάγραμμα 46 Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών.....</i>	<i>68</i>
<i>Διάγραμμα 47 Αξιολόγηση του προγράμματος εξυγίανσης.....</i>	<i>69</i>
<i>Διάγραμμα 48 Προτεραιότητες σε πηγές τοπικών εσόδων.....</i>	<i>70</i>
<i>Διάγραμμα 49 Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.....</i>	<i>71</i>
<i>Διάγραμμα 50 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.....</i>	<i>72</i>
<i>Διάγραμμα 51 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.....</i>	<i>73</i>
<i>Διάγραμμα 52 Όραμα Αιρετών για τον Δήμο Καστοριάς.....</i>	<i>74</i>

Εισαγωγή

Με τον όρο «αυτοδιοίκηση» εννοούμε τη σύσταση νομικών προσώπων πέραν του νομικού προσώπου του κράτους. Οι μονάδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν δημιουργήματα του κράτους, απολαμβάνουν όμως ενός βαθμού αυτονομίας στη διοίκηση τοπικών υποθέσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι Ο.Τ.Α έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις, δική τους περιουσία, προϋπολογισμό και απασχολούν δικούς τους υπαλλήλους¹.

Με την εφαρμογή του νέου προγράμματος «Καλλικράτης», οι δήμοι και οι περιφέρειες συγκροτούν τον πρώτο και δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας αποτελούν θεμελιώδη θεσμό του δημόσιου βίου των Ελλήνων², όπως αυτός κατοχυρώνεται από τις διατάξεις του άρθρου 102 του Συντάγματος και του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας που κυρώθηκε με το Ν. 1850/1989³. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, συγκροτούνται ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους και ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς τους⁴.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση των απόψεων των αιρετών του Δήμου Καστοριάς αφενός για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και αφετέρου για τις δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του, στο νεοσυσταθέντα Δήμο Καστοριάς.

---

¹ Μπέσιλα-Βήκα Ευ.,(2004), «Τοπική Αυτοδιοίκηση (Θεσμικό Πλαίσιο- Ευρωπαϊκή Διάσταση)», τόμος Ι, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα

² Σχέδιο Νόμου, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

³ Ν.1850 /1989 (ΦΕΚ 144 Α') : Κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας

⁴ Ν.1850 /1989 (ΦΕΚ 144 Α') : Κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας

Στο πρώτο μέρος της εργασίας περιγράφονται οι δύο κύριες διοικητικές μεταρρυθμίσεις του 1997 και του 2010 ως προς τις αλλαγές που επέφεραν στον Αυτοδιοικητικό χάρτη της Ελλάδας.

Στο δεύτερο μέρος δίνονται τα χαρακτηριστικά του νέου Καλλικρατικού Δήμου Καστοριάς. Τα πληθυσμιακά, τα γεωφυσικά, τα οικονομικά στοιχεία και ο χάρτης υποδομών μας σκιαγραφούν τον Δήμο Καστοριάς.

Στο τρίτο μέρος δίνεται το υλικό και η μεθοδολογία της έρευνας καθώς και οι πηγές άντλησης των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν. Επίσης γίνεται παράθεση των προβλημάτων που αντιμετωπίστηκαν κατά την διεξαγωγή της έρευνας και την συγγραφή της εργασίας.

Στο τέταρτο μέρος γίνεται ανάλυση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την επεξεργασία των απαντήσεων των ερωτηματολογίων.

Η εργασία ολοκληρώνεται με την παράθεση των συμπερασμάτων που προέκυψαν από την έρευνα, αλλά και τις βιβλιογραφικές πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της εργασίας.

Τέλος στο παράρτημα της εργασίας δίνεται το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα.

**ΜΕΡΟΣ 1^ο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

1. Διοικητικές Μεταρρυθμίσεις

Δύο ήταν οι πιο πρόσφατες & κύριες μεταρρυθμίσεις στο διοικητικό σύστημα της χώρας. Η «Διοικητική μεταρρύθμιση πρόγραμμα Καποδίστριας», η οποία έγινε με το νόμο 2539/97 και «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» με τον Ν. 3852/2010.

Για να φτάσουμε στις δυο πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του «Καποδίστρια» και του «Καλλικράτη» μας οδήγησε ο Νόμος ΔΝΖ 4057/1912 επί πρωθυπουργίας του Ελευθέριου Βενιζέλου με τον οποίο καταργήθηκαν οι Δήμοι και στη θέση του δημιουργήθηκαν κοινότητες. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος στόχευε με αυτόν τον τρόπο να εξαλείψει τα φέουδα των κομματάρχων, που επί δεκαετίες ήλεγχαν τους Δήμους, παράλληλα όμως δημιούργησε ένα αχανές κράτος ως προς την τοπική αυτοδιοίκηση που οδήγησε στην κατασπατάληση των οικονομικών πόρων και στη μη ανάπτυξη των δήμων και κοινοτήτων⁵.

1.1 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση του 1997

Το Πρόγραμμα «Καποδίστριας» είναι η συνηθισμένη ονομασία του νόμου 2539/97, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 244/τ.Α'/1997. Σύμφωνα με αυτό έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πριν την διοικητική μεταρρύθμιση «Ιωάννης Καποδίστριας» υπήρχαν 457 δήμοι και 5.318 κοινότητες οι οποίες συγχωνευτήκαν σε 900 δήμους και 133 κοινότητες. Επικεφαλείς των Δήμων και των Κοινοτήτων είναι οι Δήμαρχοι, οι Κοινοτάρχες και τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια που εκλέγονται κάθε 4 χρόνια με άμεση και καθολική ψηφοφορία⁶.

⁵ Ιατρού Στ., Κουδούνη Αμ., Νικολακοπούλου Μ., Χασομέρη Στ. (2005), Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΤΕΕ, Αθήνα

⁶ Ν. 2539/4-12-97 (ΦΕΚ-244 Α') : Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Σε ότι αφορά την Β' βάρθμια Αυτοδιοίκηση δεν έγινε καμία αλλαγή. Οι Νομαρχίες συνεχίζουν να υπάρχουν και να λειτουργούν ως έχουν από το 1994 που καθορίστηκαν από τον Ν. 2218/1994 όπως τροποποιήθηκε στη συνέχεια. Ο Νομάρχης και το νομαρχιακό συμβούλιο εκλέγονται άμεσα από το λαό κάθε τέσσερα χρόνια. Η εποπτεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το κράτος ασκείται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας χωρίς να εμποδίζει τη πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των οργάνων της.

1.2 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση του 2010

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελείται από δύο βαθμούς. Τον πρώτο βαθμό αποτελούν οι **Δήμοι** και τον δεύτερο βαθμό οι **Περιφέρειες**. Το πρόγραμμα αυτό ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το Μάιο του 2010. Μέρος των διατάξεών του ενεργοποιήθηκε άμεσα με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 7 Ιουνίου 2010, ώστε να διεξαχθούν βάσει αυτών οι αυτοδιοικητικές εκλογές του ίδιου έτους. Στη πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011⁷.

Αλλαγές στους Δήμους: με το πρόγραμμα Καλλικράτης οι δήμοι περιορίστηκαν σε 325 μέσω συνενώσεων. Ταυτόχρονα από τους νέους δήμους έγινε ανάληψη μέρους των αρμοδιοτήτων των νομαρχιών. Δημιουργώντας δημοτικές και τοπικές κοινότητες οι οποίες ταυτίζονται ουσιαστικά με τους δήμους και τις κοινότητες που συνενώθηκαν.

Αλλαγές στις Νομαρχίες-Περιφέρειες: με το Πρόγραμμα Καλλικράτης οι Νομαρχίες καταργούνται και αντικαθίστανται από 13 Περιφέρειες και 74 Περιφερειακές ενότητες. Μολονότι διοικητικά οι περιφερειακές ενότητες δεν αποτελούν αυτοδιοικούμενο θεσμό, ορίζεται ότι σε καθεμία από αυτές θα αντιστοιχεί ένας άμεσα εκλεγμένος αντιπεριφερειάρχης, ο οποίος θα προέρχεται υποχρεωτικά από το

---

⁷ Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 87, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα

συνδυασμό του περιφερειάρχη, θα έχει δηλωθεί ως τέτοιος στο ψηφοδέλτιο και θα έχει αυξημένες κατά τόπον αρμοδιότητες. Οι Περιφέρειες παρέμειναν στα ίδια γεωγραφικά όρια, αλλά πλέον αποτελούν δευτεροβάθμιους ΟΤΑ με αιρετό περιφερειάρχη και συμβούλιο. Οι περιφέρειες πλέον ανέλαβαν μέρος των αρμοδιοτήτων των νομαρχιών που καταργήθηκαν⁸.

Αλλαγές στα Κεντρικά Περιφερειακά Όργανα: με το Πρόγραμμα Καλλικράτης δημιουργήθηκαν επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Ο επικεφαλής τους είναι ο Γενικός Γραμματέας διορίζεται και απ' την κυβέρνηση.

Πηγή: <http://el.wikipedia.org/wiki/>

Εικόνα 1.1: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στην Ελλάδα

Ακόμη με το Πρόγραμμα Καλλικράτης μειώνονται τα Νομικά Πρόσωπα μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων και γίνεται πρόβλεψη για κατανομή πόρων. Επίσης η χρηματοδότηση γίνεται όπως και στο πρόγραμμα «Καποδίστριας» αλλά προστίθεται

⁸ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, «Τι αλλάζει με το προσχέδιο Καλλικράτης», www.eetaa.gr/kallikratis/kallikratis_allages.ppt

και μερίδιο από κρατικούς φόρους, η φορολογία εισοδήματος και ο φόρος ακίνητης περιουσίας⁹.

Σε ότι αφορά τις εκλογές, αυτές θα γίνονται κάθε 5 χρόνια τον μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές. Απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία για την ανακήρυξη συνδυασμού ως επιτυχόντα.

Τέλος συστάθηκαν νέα όργανα που θα λειτουργούν στους νέους Δήμους, τέτοια είναι¹⁰:

- η *Επιτροπή Ποιότητας Ζωής* σε δήμους άνω των 10.000 κατοίκων
- η *Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης* ως γνωμοδοτικό όργανο σε δήμους άνω των 10.000
- ο *Συμπαραστάτης του Δημότη* και της επιχείρησης που θα δέχεται καταγγελίες για κακοδιοίκηση
- το *Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών* με 5-11 μέλη
- η *Εκτελεστική Επιτροπή* και
- η *Οικονομική Επιτροπή*

Η αναγκαιότητα της διοικητικής μεταρρύθμισης προέκυψε καθώς οι περιορισμένες οργανωτικές δυνατότητες των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, πού είχαν δημιουργηθεί κατά την εφαρμογή του «Καποδίστρια», λόγω του μικρού πληθυσμιακού και χωρικού τους μεγέθους αδυνατούσαν να συμβάλλουν ουσιαστικά στον στρατηγικό σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών. Ένα ακόμα πρόβλημα αφορούσε την διοικητική ικανότητα των Δήμων και

---

⁹ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, «Τι αλλάζει με το προσχέδιο Καλλικράτης», www.eetaa.gr/kallikratis/kallikratis_allages.ppt

¹⁰ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, «Τι αλλάζει με το προσχέδιο Καλλικράτης», www.eetaa.gr/kallikratis/kallikratis_allages.ppt

είχε να κάνει με την έλλειψη βασικής υλικοτεχνικής υποδομής και κυρίως εξειδικευμένου προσωπικού¹¹.

---

¹¹ Πρόγραμμα «Καλλικράτης», Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης, Ιανουάριος 2010

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

2. Ο Δήμος Καστοριάς

Ο νέος Καλλικρατικός Δήμος της Καστοριάς είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ο οποίος συστάθηκε το 2011 από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων *Αγίας Τριάδας, Αγίων Αναργύρων, Βιτσιίου, Καστοριάς, Κλεισούρας, Κορεστίων, Μακεδών, Μεσοποταμιάς* και της κοινότητας *Καστρακίου*. Έδρα του Δήμου είναι η Καστοριά η οποία είναι και η μοναδική πόλη του Δήμου. Κατά την απογραφή του 2001 ο πραγματικός πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται στους 35.797 κατοίκους ενώ ο μόνιμος στους 36.566.

Πίνακας 2.1: ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (1991, 2001&2011), ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ & ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Δήμοι/Κοινότητες Δημοτικά/Κοινοτικά διαμερίσματα	Πληθυσμός 2011 (Προσωρινά)	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 1991	Επιφάνεια (τ.χμ.)		Πυκνότητα πληθυσμού ανά τ.χμ.	Μέσος σταθμικός υψόμετρο
				Με εσωτερικά ύδατα	Χωρίς εσωτερικά ύδατα		
Δ.Ε.ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	-	16.218	15.710	57,318	42,943	282,95	700
Δ.Ε.ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ	-	6.117	5.777	99,092	99,092	61,73	697
Δ.Ε.ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	-	2.845	2.581	97,340	97,340	29,23	756
Δ.Ε.ΒΙΤΣΙΟΥ	-	1.473	1.632	135,028	135,028	10,91	758
Δ.Ε.ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ	-	576	610	37,069	37,069	15,54	1172
Δ.Ε.ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ	-	1.000	2.386	122,281	122,281	8,18	890
Δ.Ε.ΜΑΚΕΔΩΝ	-	3.468	2.036	37,614	28,014	92,20	636
Δ.Ε.ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ	-	769	824	78,415	78,415	9,81	1028
Δ.Ε. ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ	-	4.100	4.060	99,173	99,173	41,34	630
ΣΥΝΟΛΟ/ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	35.830	36.566	35.616	84,814	82,151	61,32	807,4

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Από τον πίνακα 2.1 παρατηρούμε την πληθυσμιακή μεταβολή του Δήμου Καστοριάς. Συγκεκριμένα το 2001 ο δήμος έχει πληθυσμό 36.566 κατοίκους έναντι 35.616 κατοίκων το 1991, δηλαδή ο πληθυσμός αυξήθηκε κατά 2.6%. Η Δημοτική Ενότητα της Καστοριάς παρουσιάζει μικρή αύξηση του πληθυσμού της κατά 3,2%

και είναι το πιο πυκνοκατοικημένη Δημοτική Ενότητα του Δήμου καθώς κατοικούν 283 κάτοικοι περίπου ανά τ.χμ. Αύξηση του πληθυσμού παρουσιάζει και η Δημοτική Ενότητα Αγίας Τριάδος κατά 5,9% και κατοικούν 62 κάτοικοι ανά τ.χμ. Η Δημοτική Ενότητα Αγίων Αναργύρων παρουσιάζει και αυτή αύξηση κατά 10,2%. Την μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση μεταξύ των ετών 1991 έως 2001 παρουσιάζει η Δημοτική Ενότητα Μακένδων κατά 70,3%. Τέλος οριακή αύξηση παρουσιάζει η Δημοτική Ενότητα Μεσοποταμίας (0,9%). Αντίθετα την μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση παρουσιάζει η Δημοτική Ενότητα Κορεστίων κατά 58%, ακολουθεί η Δημοτική Ενότητα Βιτσιού κατά 9,7%, η Δ.Ε Καστρακίου κατά 6,6% και τέλος η Δ.Ε Κλεισούρας κατά 5,5%. Με βάση προσωρινά στοιχεία κατά την απογραφή του 2011 ο Δήμος Καστοριάς έχει 35.566 κατοίκους. Παρατηρούμε έτσι ότι ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 2%. Από το πίνακα 2.1 βλέπουμε ότι το μέσο σταθμικό υψόμετρο του Δήμου Καστοριάς είναι περίπου 807 μέτρα, ενώ η μέση πυκνότητα του πληθυσμού του Δήμου είναι περίπου 62 κάτοικοι ανά τ.χμ.

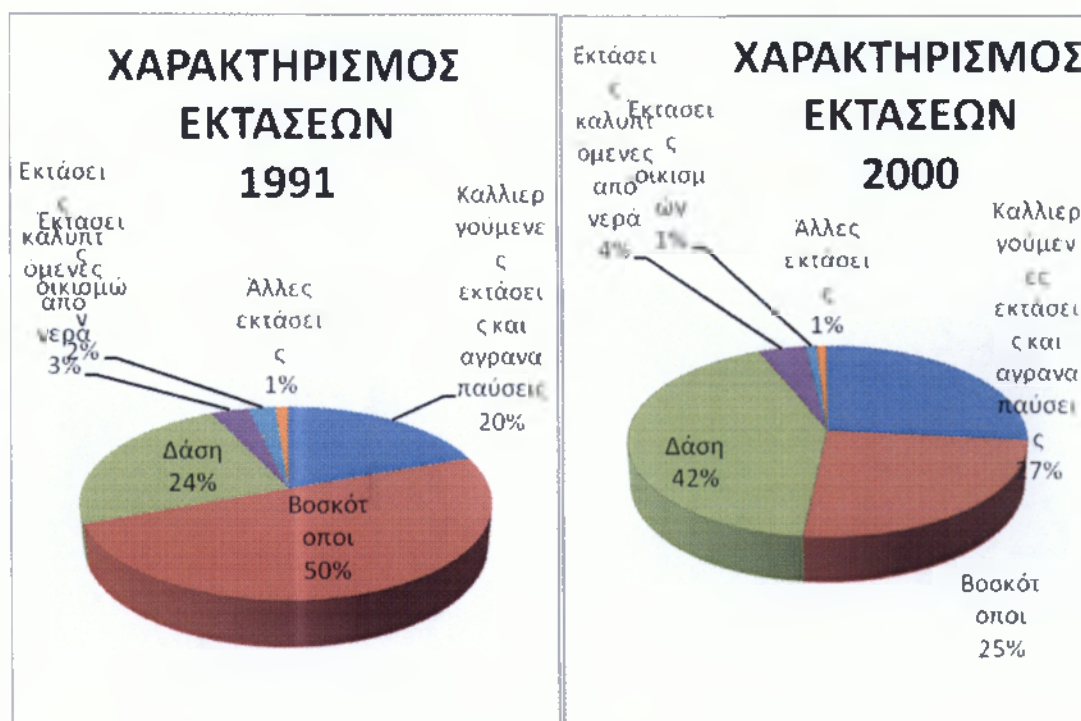
2.1 Γεωφυσικά Δεδομένα Δήμου Καστοριάς

Το μεγαλύτερο μέρος του Δήμου Καστοριάς είναι ορεινό-ημιορεινό με τους μεγαλύτερους ορεινούς όγκους να είναι αυτοί του Βιτσιού και του Γράμμου. Χαρακτηριστικό γνώρισμα του Δήμου η λίμνη της Καστοριάς σε υψόμετρο 620μ., που έχει σχήμα έλλειψης και τα νερά της περιβρέχουν την πόλη, έχει επιφάνεια 28,655 τετραγωνικά χλμ. μέγιστο μήκος 7.500μ., μέγιστο πλάτος 5.425μ. και είναι η ογδόη σε μέγεθος λίμνη στην Ελλάδα. Το βάθος της κυμαίνεται από 8 έως 12 μέτρα και η μέση θερμοκρασία είναι 22 βαθμοί Κελσίου. Η λίμνη έχει πολλές εισροές νερού από τα δυτικά και μια εκροή στον ποταμό Αλιάκμονα. Σε παλαιότερη εποχή η λίμνη περιέβαλλε εξ ολοκλήρου το βραχόβουνο που σχημάτιζε έτσι μια νησίδα¹².

Το κλίμα του δήμου είναι ηπειρωτικό, η μέση μηνιαία θερμοκρασία υπερβαίνει τους 20°C μόνο τους μήνες από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο. Ο χειμώνας είναι δριμύς και είναι συχνό το φαινόμενο του ολικού παγετού, της

¹² Γεωγραφικά Στοιχεία & Κλίμα του Ν. Καστοριάς: Αναρτημένο: <http://diocles.civil.duth.gr/links/home/database/kastoria/pr22ge.pdf>

διατήρησης δηλαδή της θερμοκρασίας σε όλη τη διάρκεια της ημέρας υπό του μηδενός. Το καλοκαίρι, η θερμοκρασία πολλές φορές υπερβαίνει τους 40°C. Η περιοχή είναι πολύ υγρή τους χειμερινούς μήνες και σχετικά ξηρή τους καλοκαιρινούς. Το ετήσιο βροχομετρικό ύψος κυμαίνεται από 600 έως 800 χιλιοστά στα πεδινά, ενώ στα ορεινά υπερβαίνει τα 1.200 έως 1.400 χιλιοστά και τείνει να καταναμηθεί ομοιόμορφα κατά τους διάφορους μήνες, χαρακτηριστικό στοιχείο του κλίματος μεσευρωπαϊκού τύπου. Το χιόνι είναι συνηθισμένο φαινόμενο κατά την ψυχρή εποχή, ιδίως στα ορεινά¹³.

Πηγή: www.geodata.gon.gr

Διάγραμμα 2.1: Χαρακτηρισμός Εκτάσεων Δήμου Καστοριάς

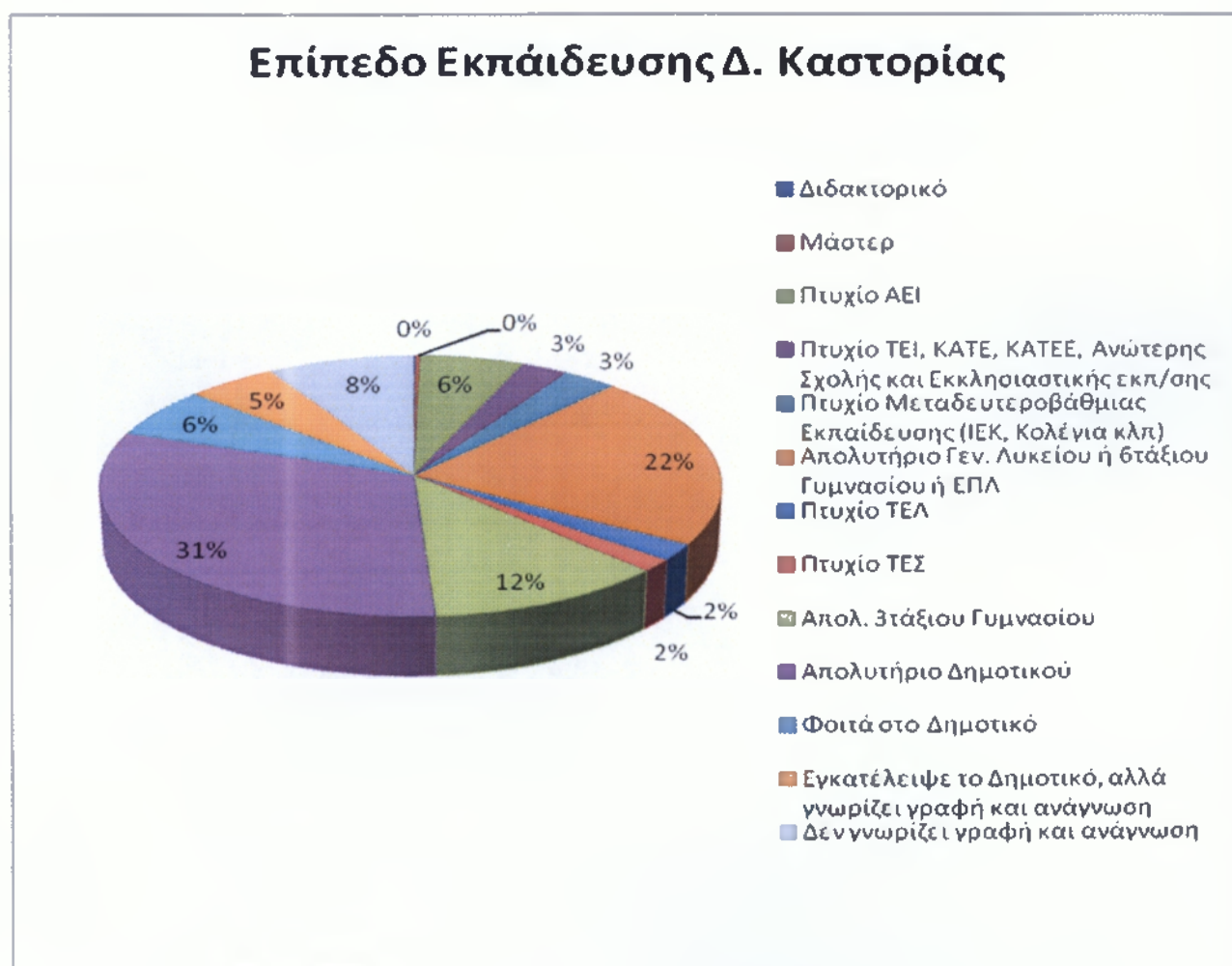
Από το διάγραμμα 2.1 παρατηρούμε ότι οι καλλιεργούμενες εκτάσεις μαζί με τις αγροαπαύσεις το 1991 καλύπτουν το 20% του συνόλου των εκτάσεων του Δήμου Καστοριάς έως το 2000 οι εκτάσεις αυτές αυξήθηκαν κατά 7% σε σχέση με το 1991. Τα δάση το 1991 καλύπτουν το 24% της έκτασης του Δ. Καστοριάς, ενώ το 2000 αυξήθηκαν και καλύπτουν το 42%, αντίθετα οι βοσκότοποι το 1991 που κάλυπταν το

¹³ Γεωγραφικά Στοιχεία & Κλίμα του Ν. Καστοριάς: Αναρτημένο: <http://diocles.civil.duth.gr/links/home/database/kastoria/pr22ge.pdf>

50% των εκτάσεων περιορίστηκαν με το πέρασμα των ετών στο 25%. Τα άλλα είδη εκτάσεων παρέμειναν σταθερά.

2.2 Επίπεδο Εκπαίδευσης- Απασχόληση- Ανεργία του Δήμου Καστοριάς

Το επίπεδο εκπαίδευσης της περιοχής μελέτης είναι πολύ σημαντικό καθώς μας δείχνει τις δυνατότητες απασχόλησης των κατοίκων και κατ' επέκταση το βιοτικό επίπεδο της περιοχής.

Πηγή: ΕΣΥΕ, 2011

Διάγραμμα 2.2: Κατανομή επιπέδου εκπαίδευσης στο Δήμο Καστοριάς

Στο διάγραμμα 2.2 παρατηρούμε την ποσοστιαία κατανομή ανά επίπεδο εκπαίδευσης των κατοίκων στον Δήμο Καστοριάς. Το μεγαλύτερο ποσοστό του

πληθυσμού του Δήμου Καστοριάς (31%) έχουν απολυτήριο Δημοτικού, ακολουθούν σε ποσοστό 22% οι απόφοιτοι Γενικού Λυκείου. Το 12% έχουν απολυτήριο Γυμνασίου ενώ μόνο το 6% του πληθυσμού είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ. Υπάρχει όμως αξιοσημείωτο ποσοστό του πληθυσμού του Δήμου Καστοριάς που δεν γνωρίζει ανάγνωση και γραφή. Επίσης ένα 5% του πληθυσμού εγκατέλειψαν το Δημοτικό αλλά γνωρίζει γραφή και ανάγνωση. Αυτό σημαίνει ότι το 13% του πληθυσμού του Δήμου Καστοριάς στερούνται βασικές εκπαιδευτικές γνώσεις.

Πίνακας 2.2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ 1991 & 2001

Απογραφή 1991	Σύνολο				Οικονομικώς μη ενεργοί	
	Οικονομικώς ενεργοί			Οικονομικώς μη ενεργοί		
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι			
			Σύνολο			Από αυτούς "νέοι"
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	14.040	12.509	1.531	629	16.482	

Απογραφή 2001	Σύνολο				Οικονομικώς μη ενεργοί	
	Οικονομικώς ενεργοί			Οικονομικώς μη ενεργοί		
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι			
			Σύνολο			Από αυτούς "νέοι"
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	15.578	11.954	3.624	1.376	17.292	

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Από τον διπλό πίνακα 2.2 παρατηρούμε τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό του δήμου Καστοριάς συνολικά και ανά δημοτικό διαμέρισμα. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται στα 15.578 άτομα το 2001 από 14.040 άτομα το 1991, δηλαδή παρουσίασε αύξηση 10,9%. Ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός παρουσίασε αύξηση 49,2% καθώς το 2001 αριθμούσε 17.292 άτομα από 16.482 το 1991. Οι απασχολούμενοι κάτοικοι του Δήμου Καστοριάς το 2001 ήταν 11.954 εμφανίζοντας μείωση κατά 4,4% σε σχέση με το 1991 (12.509). Οι άνεργοι του Δήμου όμως από το 1991 στο 2001 υπερδιπλασιάστηκαν (136,7%) καθώς το 1991

ήταν 1.531 ενώ το 2001 ο αριθμός αυτός ανήλθε στα 3.624 άτομα. Σημαντικό είναι ότι περίπου στα ίδια ποσοστά αύξησης (118,7%) είναι αυτά των ανέργων που είναι «νέου».

Η συνεχώς επιδεινούμενη χρηματοοικονομική κρίση έρχεται να χειροτερέψει ακόμη περισσότερο την κατάσταση, οδηγώντας την οικονομική ζωή του δήμου της Καστοριάς σε τέλμα. Σύμφωνα με ανεπίσημα στοιχεία του εργατικού κέντρου Καστοριάς, τα ποσοστά ανεργίας ξεπερνούν το 30%, και υπάρχουν φόβοι ότι τα νούμερα είναι πιο υψηλά¹⁴. Είναι εμφανές λοιπόν το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Δήμος Καστοριάς και είναι αυτό της ανεργίας.

2.3 Παραγωγικοί Τομείς του Δήμου Καστοριάς

Η Καστοριά είναι ένα από τα σημαντικότερα, σε παγκόσμιο επίπεδο, κέντρα παραγωγής, επεξεργασίας και διάθεσης γούνας. Η μακρόχρονη παράδοση, η άριστη ποιότητα και οι διεθνείς διασυνδέσεις που έχουν με τα χρόνια δημιουργηθεί, καθιστούν τη γουνοποιία έναν από τους σημαντικότερους εξαγωγικούς τομείς της χώρας, καθώς και ένα εξαιρετικά παραγωγικό κομμάτι της εθνικής οικονομίας.

Η επεξεργασία και το εμπόριο της γούνας αποτέλεσαν για χρόνια τη βασική οικονομική δραστηριότητα των κατοίκων της πόλης. Μετά τους κλυδωνισμούς που αντιμετώπισε ο κλάδος τα τελευταία χρόνια, προσπαθεί να εκμεταλλευτεί την ευνοϊκή διεθνή συγκυρία, να απευθυνθεί σε νέες αγορές και να αξιοποιήσει τις προκλήσεις της αγοράς.

Η γουνοποιία όμως δεν ήταν ο μοναδικός κλάδος απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου Καστοριάς. Η γεωργία αν και δεν ήταν ο πρωτεύον τομέας έπαιξε και παίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της περιοχής. Οι κυριότερες καλλιεργήσιμες εκτάσεις βρίσκονται στην περιοχή γύρω από τη λίμνη της Καστοριάς και στο οροπέδιο του Άνω Αλιάκμονα. Τα βασικά γεωργικά προϊόντα του Νομού είναι τα δημητριακά, τα όσπρια, τα μήλα, και τα κηπευτικά. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί στην στήριξη των αγροτικών προϊόντων και στην υπογράμμιση της τοπικής

¹⁴ Μαλέας, Γ., (2011), Στοιχεία σοκ για την ανεργία, *Νέα Καστοριά*, 17 Νοεμβρίου

προέλευσης και ποιότητας. Τα μήλα, όπως και τα φασόλια-γίγαντες της Καστοριάς έχουν αναγνωριστεί ως προϊόντα προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης. Σημαντικά βήματα έχουν γίνει επίσης για την ανάπτυξη και την στήριξη των βιολογικών καλλιεργειών.

Οι δασικοί πόροι κατέχουν σημαντική θέση στην οικονομία της περιοχής. Η ορθολογική εκμετάλλευση των δασών, η προστασία και η αειφόρος ανάπτυξή τους αποτελούν διαρκείς στοχεύσεις. Τα έργα διάνοιξης και οδοποιίας που έχουν πραγματοποιηθεί οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της παραγωγής ξυλείας. Έτσι η ενίσχυση του εμπορίου και η αξιοποίηση του δασικού πλούτου μπορούν να τονώσουν την απασχόληση σε τοπικό επίπεδο, να συγκρατήσουν τον πληθυσμό των ορεινών περιοχών και να διαμορφώσουν τους κατάλληλους όρους για την ανάπτυξη του τουρισμού.

Η κτηνοτροφία στο Δήμο Καστοριάς παρά τη μείωση του αριθμού των αιγοπροβάτων σημείωσε σημαντική ανάπτυξη στους τομείς της παραγωγής, της επεξεργασίας και της εμπορίας των κτηνοτροφικών προϊόντων που αφορά το κρέας, το γάλα, το μαλλί, τα δέρματα, και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Η πολιτεία και η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναπτύσσουν μελέτες για την εξέλιξη και ενίσχυση του κλάδου.

Τέλος σημαντικό ρόλο πλέον στην οικονομία του Δήμου παίζει και ο τουρισμός. Η πόλη της Καστοριάς και οι γύρω περιοχές αποτελούν χειμερινά θέρετρα με μεγάλη επισκεψιμότητα. Η φυσική ομορφιά και οι υποδομές που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια σε τουριστικά καταλύματα έχουν δώσει νέα πνοή στην περιοχή (<http://www.kastoria.gr>).

2.4 Υποδομές –Ποιότητα Ζωής Δήμου Καστοριάς

Ο Δήμος Καστοριάς διαθέτει μεταφορικές υποδομές βασισμένες κυρίως στο οδικό δίκτυο. Όλα τα χωριά, οικισμοί, κωμοπόλεις και πόλεις έχουν μεταξύ τους σύνδεση μέσω του ΚΤΕΛ Καστοριάς ενώ παράλληλα υπάρχει απευθείας σύνδεση με μεγάλες πόλεις όπως η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, η Κοζάνη και τα Ιωάννινα. Η

πρόσβαση στο νομό γίνεται πλέον εύκολα και άνετα μέσω της Εγνατίας οδού. Η Καστοριά συνδέεται και αεροπορικά με την Αθήνα, μέσω του διεθνούς αεροδρομίου «Αριστοτέλης», το οποίο βρίσκεται στο Άργος Ορεστικό.

Στον τομέα της Υγείας ο Δήμος Καστοριάς διαθέτει Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο. Παράλληλα στην Δημοτική Ενότητα Μεσοποταμίας λειτουργεί περιφερειακό ιατρείο. Σε ότι αφορά τον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, στην πόλη της Καστοριάς λειτουργεί Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η), Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η). Μέχρι τις αρχές του 2011 σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες λειτουργούσε το πρόγραμμα «Βοήθεια Στο Σπίτι» για τα ηλικιωμένα άτομα, πλέον το πρόγραμμα συνεχίζεται μόνο στην πόλη της Καστοριάς ενώ αναμένεται η επαναλειτουργία του σε όλη την επικράτεια.

Σε ότι αφορά τον τομέα της Παιδείας στο νέο καλλικρατικό Δήμο της Καστοριάς λειτουργούν οι παρακάτω σχολικές μονάδες:

Πίνακας 2.3:ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Δ.Δ.Δισπηλίου	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό					
Δ.Δ.Καστοριάς	12 Νηπιαγωγεία & Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής	10 Δημοτικά & Δημοτικό Ειδικής Αγωγής	4 Γυμνάσια & Εσπερινό Γυμνάσιο	3 Λύκεια & Εσπερινό Λύκειο	ΕΠΑΛ & ΕΠΑΣ	Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο & Σχολείο 2ης Ευκαιρίας & Κ.Π.Ε	Παράρτημα του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας
Δ.Δ.Κορησού	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο				
Δ.Δ.Μανιάκων	3 Νηπιαγωγεία	2 Δημοτικά	Γυμνάσιο				
Δ.Δ.Μαυροχωρίου	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο				
Δ.Δ.Μεσοποταμίας	2 Νηπιαγωγεία	Δημοτικό	Γυμνάσιο	Λύκειο			
Δ.Δ.Οινόης	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο				
Δ.Δ.Πενταβρύσου/Τσακόνης	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό	Γυμνάσιο				
Δ.Δ.Πολυκάρπης	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό					
Δ.Δ.Τοιχίου	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό					
Δ.Δ.Χιλιοδένδρου	Νηπιαγωγείο	Δημοτικό					

Πηγή: www.geodata.gon.gr

Στα πολιτιστικά κέντρα του Δήμου Καστοριάς ανήκουν το Λαογραφικό Μουσείο, το Οικομουσείο στο Δισπηλιό, και το Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων Λαογραφίας και Προϊστορίας στο Μαυροχώρι Καστοριάς. Τέλος κάθε χρόνο το

τριήμερο των Φώτων κορυφώνονται οι εκδηλώσεις των «Ραγκουτσαριών» που είναι ετήσιες καρναβαλικές εκδηλώσεις.

Στην Καστοριά που είναι η έδρα του Δήμου, συγκεντρώνονται οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα η πόλη αυτή διαθέτει Ειρηνοδικείο και Πρωτοδικείο, Ταχυδρομείο (Ε.Λ.Τ.Α), Δασαρχείο, Πυροσβεστική, Δ.Ο.Υ., Υποθηκοφυλακείο, Ι.Κ.Α., ΔΕΗ, Αστυνομική Διεύθυνση. Σε ότι αφορά την οργάνωση και την δομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, διαθέτει ΔΕΥΑΚ, Κ.Ε.Π και την Κοινοφελείς Επιχείρηση Δήμου Καστοριάς «Ορέστεια».

Επίσης στις επιμέρους Δημοτικές Ενότητες λειτουργούν και τα εξής: *Αστυνομικός Σταθμός* στην Αυγή Κορήσου, Κλεισσούρας, Μακροχωρίου, και Μεσοποταμίας, Ταχυδρομικά Γραφεία στο Βίτσι, το Κορύσι, Μακροχώρι, Δισπηλιό, Μεσοποταμία (<http://www.kastoria.gr>).

ΜΕΡΟΣ 3^ο

ΕΡΕΥΝΑ

3.1 Υλικό & Μέθοδος της Έρευνας

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων «Πρόγραμμα Καλλικράτης», από τον πρώτο και δεύτερο βαθμό τοπική αυτοδιοίκησης.

3.1.1 Μεθοδολογία της Έρευνας

Για την πραγματοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο, το οποίο έχει συνταχθεί και εγκριθεί από το Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΑΤΕΙ Καλαμάτας. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε πενήντα ερωτήσεις χωρισμένες σε πέντε ενότητες. Οι ενότητες αυτές αφορούσαν:

1. την ταυτότητα του ερωτώμενου,
2. το θεσμικό πλαίσιο Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης,
3. την εφαρμογή της Διοικητικής Μεταρρύθμισης,
4. την Οικονομική πολιτική,
5. τον Προγραμματισμό και τους πόρους και
6. μια ανοικτή ερώτηση που αφορά το όραμα του ερωτώμενου για τον Δήμο Καστοριάς

Η έρευνα διενεργήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 03/10/2011 - 18/11/2011 και πήραν μέρος 31 από 42 αιρετά όργανα του νέου Δήμου Καστοριάς.

3.1.2 Πηγές

Στις πηγές άντλησης πληροφοριών για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας περιλαμβάνονται:

1. Τα ερωτηματολόγια τα οποία απαντήθηκαν από τους αιρετούς του Δήμου Καστοριάς

2. Τα νομοθετικά κείμενα
3. Στοιχεία από την Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών
4. Στοιχεία από site του Δήμου Καστοριάς
5. Βιβλιογραφία

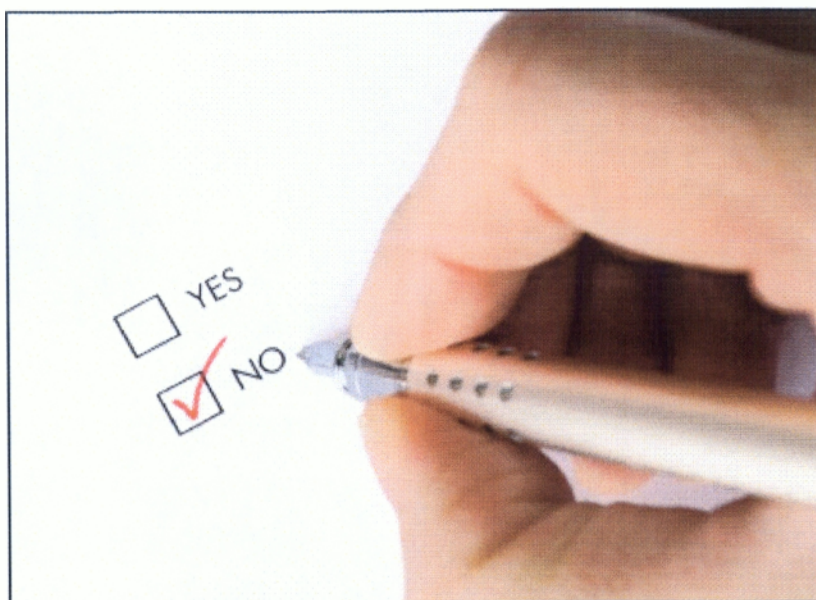
3.1.3 Προβλήματα Κατά την Διεξαγωγή της Έρευνας

Κατά την εκπόνηση της παρούσας εργασίας αντιμετωπίστηκαν αρκετές δυσκολίες. Αρχικά οι δυσκολίες είχαν να κάνουν με την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Συγκεκριμένα, καταναλώθηκε αρκετός χρόνος στο να εντοπιστούν οι αιρετοί, να επικοινωνήσω μαζί τους και να πεισθούν να συμμετέχουν στην έρευνα. Ακόμη ο μεγάλος αριθμός των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου ήταν ένα αρνητικό χαρακτηριστικό της έρευνας καθώς οι αιρετοί δυσανασχετούσαν καθώς είχαν περιορισμένο χρόνο. Τέλος κατά την συγγραφή της εργασίας εντοπίστηκαν δυσκολίες στην συλλογή των απαραίτητων στοιχείων για την φυσιογνωμία του Δήμου Καστοριάς. Αν και πρωτεύουσα Νομού, η Καστοριά είναι ακριτικός και πληθυσμιακά μικρός όποτε τα στοιχεία ήταν περιορισμένα.

3.2 Έρευνα

3.2.1 Μέθοδος Έρευνας

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Καστοριάς απαρτίζεται από τον Δήμαρχο και 41 Δημοτικούς Συμβούλους που εκπροσωπούν τους πολίτες από τις δημοτικές πλέον ενότητες Καστοριάς, Αγίας Τριάδος, Αγίων Αναργύρων, Μεσοποταμίας, Βιτσιού, Κλεισούρας, Κορέστιων, Μακέδων και Καστρακίου. Στην έρευνα ανταποκρίθηκαν θετικά 31 στους 42 αιρετούς, το ποσοστό αντιστοιχεί στο 74% των αιρετών, που κρίνεται ως ικανοποιητικό.

3.2.2 Αποτελέσματα Έρευνας

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η: Ταυτότητα ερωτώμενου

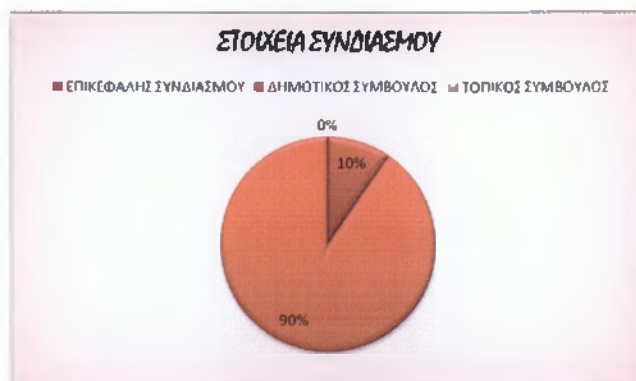
Ερώτηση 1^η : Εκλογική Ιδιότητα Ερωτώμενου

1 α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΠΙΤΥΧΩΝ	22	71%
ΕΠΙΛΑΧΩΝ	9	29%
	31	100%

Διάγραμμα 1 : Ιδιότητα Αιρετού ως προς την επιτυχία του στις εκλογές

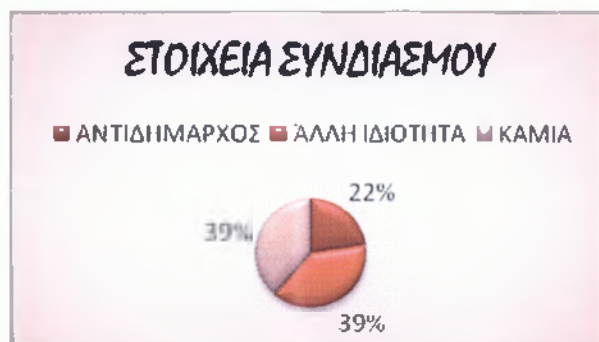
1β: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ	3	10%
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	28	90%
ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0	0%
	31	100%

Διάγραμμα .2 : Ιδιότητα Αιρετού την θέση του στο Δ.Σ

1γ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ		
	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ	7	22%
ΆΛΛΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ	12	39%
ΚΑΜΙΑ	12	39%
	31	100%

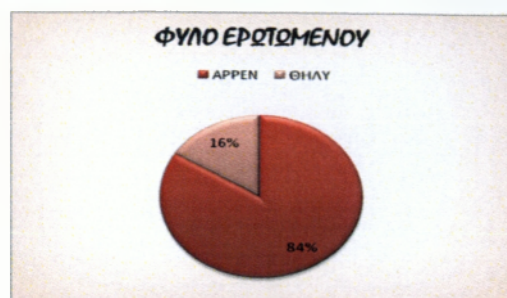

Διάγραμμα 3: Ιδιότητα Αιρετού ως προς την αρμοδιότητά του στο Δ.Σ.

Η πρώτη ερώτηση του ερωτηματολογίου στοχεύει στο να προσδιορίσει την εκλογική ιδιότητα του αιρετού. Από το διάγραμμα 1^α παρατηρούμε ότι το 71% των ερωτηθέντων είναι στον «επιτυχόν συνδυασμό» ενώ το 29% στον «επιλαχών συνδυασμό». Σε ότι αφορά την ιδιότητά τους το 90% είναι *Δημοτικοί Σύμβουλοι* ενώ το 10% είναι *Επικεφαλείς Συνδυασμών* (διάγραμμα 2). Από το διάγραμμα 3 παρατηρούμε ότι από τους συμμετέχοντες το 23% έχουν την ιδιότητα του αντιδημάρχου, το 39% έχουν *άλλη ιδιότητα* ενώ το ίδιο ποσοστό (39%) δεν έχουν *καμία αρμοδιότητα*. Η εκλογική ιδιότητα των συμμετεχόντων (3 επικεφαλείς συνδυασμών - 7 αντιδήμαρχοι) μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι αιρετοί θα μας δώσουν χρήσιμες απαντήσεις στις ερωτήσεις που ακολουθούν ώστε να βγάλουμε σημαντικά συμπεράσματα για το πώς βλέπουν το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και την εφαρμογή του στο Δήμο Καστοριάς.

Ερώτηση 2^η : Φύλο Ερωτώμενου

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΡΡΕΝ	26	84%
ΘΗΛΥ	5	16%
	31	100%

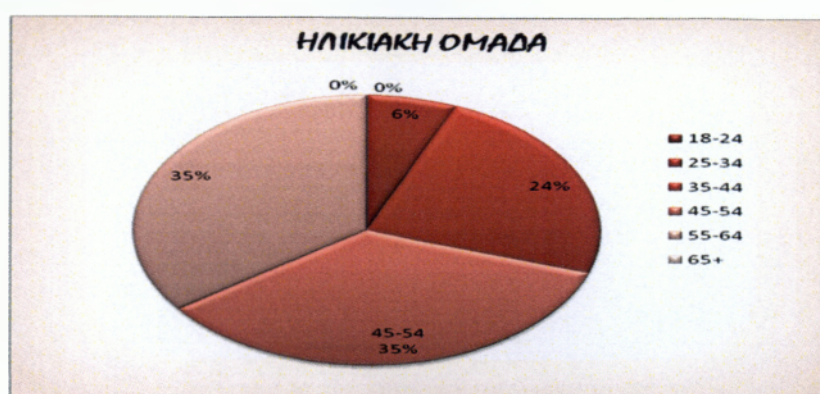

Διάγραμμα 4 Φύλο Ερωτώμενου

Ο Δήμος Καστοριάς σε πολύ μεγάλο ποσοστό (84%) εκπροσωπείται από άτομα αρσενικού φύλου ενώ το γυναικείο φύλο περιορίζεται σε ποσοστό 16%.

Ερώτηση 3^η : Ηλικία Ερωτώμενου

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	0	0%
25-34	2	6%
35-44	7	24%
45-54	11	35%
55-64	11	35%
65+	0	0%
	31	100%

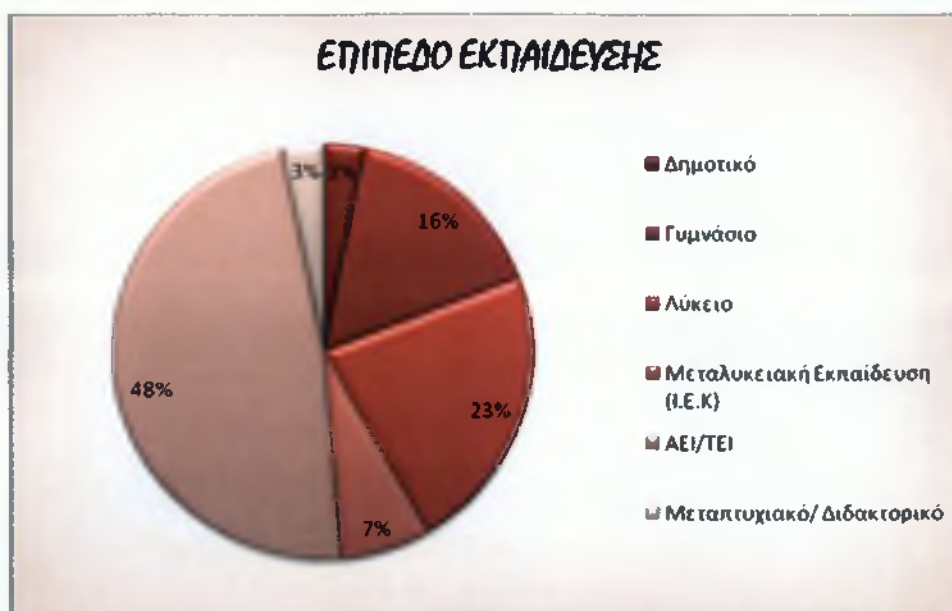

Διάγραμμα 5 Ηλικία Ερωτώμενου

Η ηλικία παίζει σημαντικό ρόλο στην εκπροσώπηση των δημοτών ως προς τα οράματα που επιδιώκει η κάθε ηλικιακή ομάδα. Στο Δήμο Καστοριάς το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων αιρετών ανήκει στις ηλικιακές ομάδες των 45-54 & 55-64 ετών (70%) ενώ μόνο το 30% ανήκουν σε μικρότερες ηλικίες (25-34 & 35-44).

Ερώτηση 4^η : Επίπεδο Εκπαίδευσης Ερωτώμενου

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημοτικό	1	3%
Γυμνάσιο	5	16%
Λύκειο	7	23%
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (Ι.Ε.Κ)	2	7%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	15	48%
Μεταπτυχιακό/ Διδακτορικό	1	3%
	31	100%

Διάγραμμα 6 Επίπεδο Εκπαίδευσης

Σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών του Δήμου Καστοριάς παρατηρούμε από το διάγραμμα 6 ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (48%) είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι , ακολουθούν με 23% οι απόφοιτοι Λυκείου. Με 16% οι απόφοιτοι Γυμνασίου ενώ τόσο η υψηλού επιπέδου μορφωση όσο και η χαμηλού εκπροσωπούνται στο Δ.Σ με πολύ μικρό ποσοστό (3%).

Ερώτηση 5^η : Απασχόληση Ερωτώμενου πριν την εκλογή του;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Δημόσιος Υπάλληλος	32%	10
Ιδιωτικός Υπάλληλος	6%	2
Επιχειρηματίας	4%	1
Ελεύθερος Επαγγελματίας	42%	13
Εργάτης	0%	0
Αγρότης	6%	2
Συνταξιούχος	6%	2
Δεν εργάζεται	4%	1
	100%	31

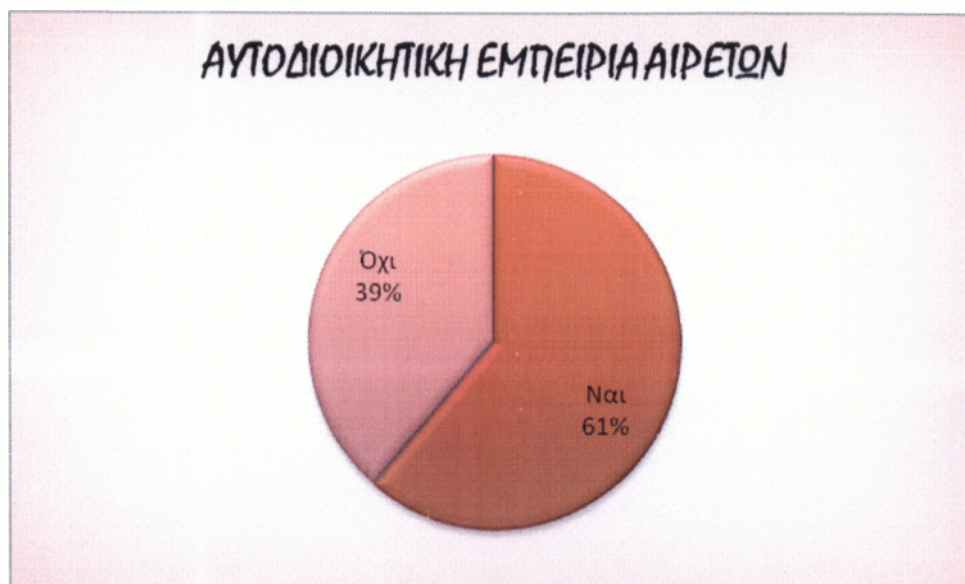

Διάγραμμα 7 Είδος Απασχόλησης Αιρετών

Στο διάγραμμα 7 παρατηρούμε πως κατανέμονται τα ποσοστά σε ότι αφορά το επάγγελμα των αιρετών πριν αυτοί εκλεγούν. Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες (42%). Το 32% των αιρετών είναι Δημόσιοι Υπάλληλοι, ενώ σε μικρότερα ποσοστά οι αιρετοί είναι Ιδ. Υπάλληλοι, Συνταξιούχοι και Αγρότες. Εύκολα μπορούμε αν αντιληφθούμε ότι η τάξη των ελεύθερων επαγγελματιών στο Δήμο Καστοριάς είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένη με τα κοινά.

Ερώτηση 6^η : Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	61%	19
Όχι	39%	12
	100%	31

Διάγραμμα 8 Αυτοδιοικητική Εμπειρία

Η εμπειρία στη αυτοδιοίκηση είναι πολύ σημαντική και αυτό έρχεται να μας δείξει η ερώτηση 6. Στο διάγραμμα 8 βλέπουμε ότι το 61% των αιρετών διαθέτει προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία. Αντίθετα το 39% είναι νεοεισερχόμενα μέλη στον στίβο της αυτοδιοίκησης. Μπορούμε να πούμε ότι ιδανικά μπορεί να συνδυαστεί αποδοτικά η γνώση των παλαιότερων με την όρεξη που διαθέτουν τα καινούργια μέλη.

Ερώτηση 7^η : Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ως:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Νομάρχης	0%	0
Δήμαρχος	5%	1
Πρόεδρος της Κοινότητας	0%	0
Νομαρχιακός Σύμβουλος	13%	3
Δημοτικός Σύμβουλος	72%	16
Κοινοτικός Σύμβουλος	5%	1
Τοπικός Σύμβουλος	5%	1
Πάρεδρος	0%	0
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
	100%	22

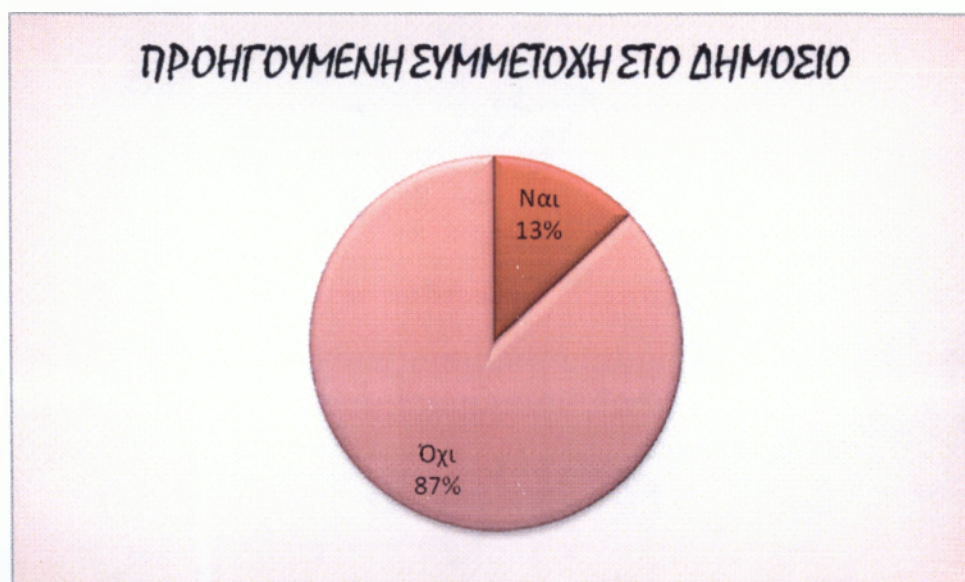

Διάγραμμα 9 Προηγούμενη Συμμετοχή Αιρετών σε Όργανα Αυτοδιοίκησης

Το είδος της θέσης που κατείχαν οι αιρετοί στην προηγούμενη συμμετοχή τους φαίνεται στο διάγραμμα 9. Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών (72%) ήταν Δημοτικοί Σύμβουλοι, ενώ το 13% ήταν Νομαρχιακοί.

Ερώτηση 8^η : Προηγούμενη συμμετοχή το Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	13%	4
Όχι	87%	27
	100%	31

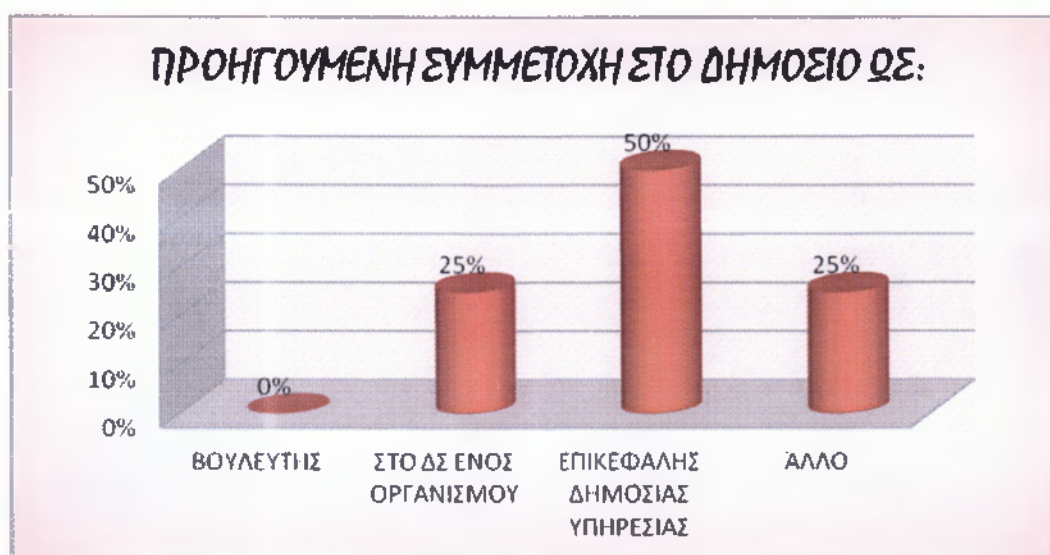

Διάγραμμα 10 Εμπειρία αιρετών στο Δημόσιο

Στο διάγραμμα 10 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (81%) δεν είχαν προηγούμενη συμμετοχή στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα. Το ποσοστό που κατείχε τέτοιες θέσεις αγγίζει μόλις το 13%.

Ερώτηση 9^η : Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	0%	0
ΣΤΟ ΔΣ ΕΝΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	25%	1
ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	50%	2
ΆΛΛΟ	25%	1
	100%	4

Διάγραμμα 11 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε θέσεις ευθύνης

Οι θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα που κατείχαν οι αιρετοί δίνονται στο διάγραμμα 11. Δύο αιρετοί ήταν επικεφαλής Δημόσιας Υπηρεσίας, ένας ήταν στο Δ.Σ. οργανισμού και ακόμα ένας ήταν σε άλλη θέση που δεν προσδιορίζεται. Το ποσοστό των αιρετών που κατείχαν θέσεις ευθύνης είναι πολύ μικρό, οπότε δεν μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς είναι εξοικειωμένοι με θέσεις ευθύνης και νευραλγικά πόστα.

Ερώτηση 10^η : Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
Ναι	71%	22
Όχι	29%	9
	100%	31

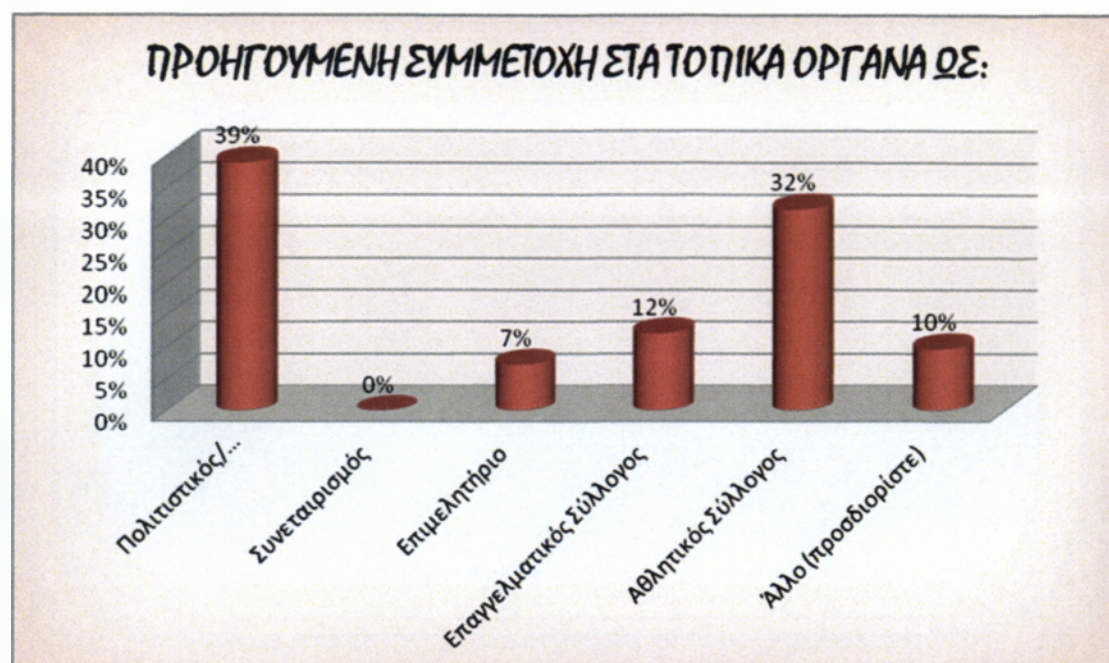

Διάγραμμα 12 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά όργανα

Η πλειοψηφία των αιρετών δηλώνει ότι είχαν προηγούμενη εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα ενώ μόνο ένα ποσοστό της τάξης του 29% δεν συμμετείχε ποτέ. Αντίθετα με τη συμμετοχή των αιρετών σε θέσεις ευθύνης, εδώ παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι έχουν ασχοληθεί με τοπικούς συλλόγους. Αυτό ήταν αναμενόμενο καθώς τα τοπικά συλλογικά σχήματα είναι το πρώτο σκαλοπάτι-δοκιμασία των αιρετών στο να δείξουν τις ικανότητές τους στους συμπολίτες τους που θα τους εμπιστευτούν ώστε να διοικήσουν το Δήμο. Επίσης ας μην ξεχνάμε ότι μέσω των τοπικών συλλογικών σχημάτων γίνονται οι πρώτες κοινωνικές συναναστροφές των εν δυνάμει αιρετών, οι οποίοι καθίστανται ευρύτερα «γνωστοί».

Ερώτηση 11^η : Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα ως:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πολιτιστικός/ Περιβαλλοντικός Σύλλογος	39%	16
Συνεταιρισμός	0%	0
Επιμελητήριο	7%	3
Επαγγελματικός Σύλλογος	12%	5
Αθλητικός Σύλλογος	32%	13
Άλλο (προσδιορίστε)	10%	4
	100%	41

Διάγραμμα 13 Προηγούμενη συμμετοχή αιρετών σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Τα τοπικά συλλογικά σχήματα που συμμετείχαν οι αιρετοί της Καστοριάς ήταν κυρίως Πολιτιστικού/ Περιβαλλοντικοί σύλλογοι (39%), ακολουθούν όπως είναι φυσικό, οι Αθλητικοί Σύλλογοι με 32%, καθώς η Καστοριά παραδοσιακά διαθέτει ισχυρούς κωπηλατικούς συλλόγους, με πολλές διακρίσεις. Τέλος ένα 12% συμμετείχε σε επαγγελματικό σύλλογο.

Ερώτηση 12^η : Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές;

ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ		
	1η	2η	3η
Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	9	9	0
Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	16	6	0
Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	0	0	4
Άλλο	0	0	1

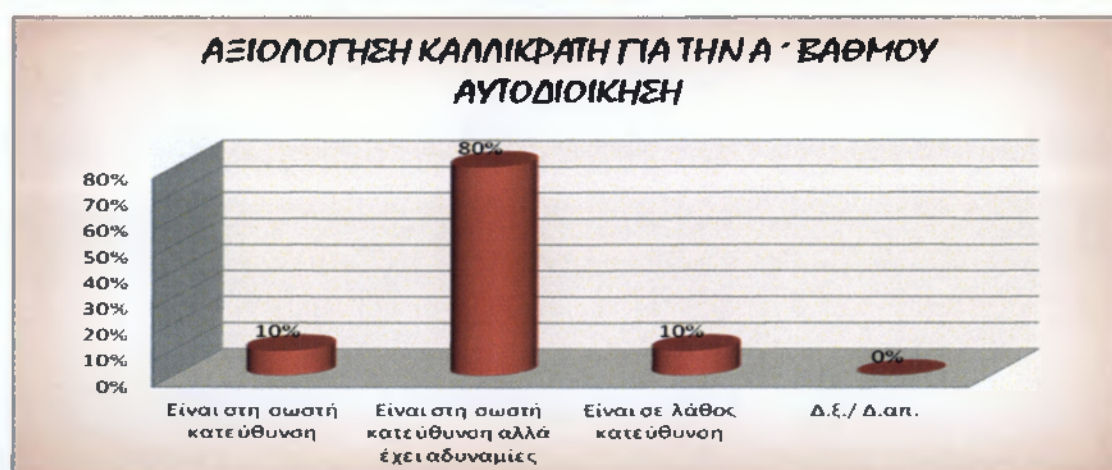
Διάγραμμα 14 Κίνητρα συμμετοχής

Πολύ σημαντικό είναι να διαπιστώσουμε μέσα από αυτή την έρευνα τις προθέσεις των αιρετών, δηλαδή ποια ήταν τα κίνητρα που τους οδήγησαν να αναλάβουν την διοίκηση του τόπου τους. Πρώτη προτεραιότητα των εκλεγμένων αιρετών είναι η συμβολή τους στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και η αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων. Σα δεύτερη προτεραιότητα δηλώνουν ότι είναι η εκπροσώπηση των συμπολιτών τους και η επίλυση των προβλημάτων τους. Τέλος η προσωπική ανέλιξη δόθηκε ως απάντηση από 4 αιρετούς και μόνο ως τρίτη προτεραιότητα. Μέσα από αυτές τις απαντήσεις παρατηρούμε την έμμεση αναγνώριση των αιρετών ότι η τοπική κοινωνία αντιμετωπίζει προβλήματα και την πρόθεσή τους να βοηθήσουν στην επίλυσή τους.

Ενότητα 2^η : Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Ερώτηση 13^η : Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είμαι στη σωστή κατεύθυνση	10%	3
Είμαι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	80%	25
Είμαι σε λάθος κατεύθυνση	10%	3
Δ.ξ./ Δ.απ.	0%	0
	100%	31

Διάγραμμα 15 Αξιολόγηση προγράμματος «Καλλικράτη»

Πολύ σημαντική για την εξαγωγή των συμπερασμάτων της έρευνας είναι η ερώτηση για το πώς αξιολογούν το πρόγραμμα «Καλλικράτης» οι αιρετοί που συμμετείχαν στην έρευνα. Οι απαντήσεις τους κρίνουν την πρόθεσή τους, αρνητική ή θετική, ως προς αυτό. Σε ποσοστό 80% πιστεύουν πως το πρόγραμμα «Καλλικράτης» είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες, ένα μικρό ποσοστό 10% θεωρεί ότι είναι προς την σωστή κατεύθυνση ενώ το ίδιο ποσοστό (10%) πιστεύει ότι είναι τελείως λανθασμένη η φιλοσοφία του. Κατά τη γνώμη μου το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θα βελτιώσει τον τρόπο διοίκησης της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η ευρεία συνένωση που εφαρμόστηκε ήταν απαραίτητη, όμως η γρήγορη εφαρμογή του δημιούργησε αδυναμίες όπως ο αόριστος καθορισμός των αρμοδιοτήτων και η μη σωστή κατανομή ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Ερώτηση 14^η : Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους	32%	21
Επικάλυψη στη κατανομή αρμοδιοτήτων και περιφέρειας	13%	8
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	28%	18
Εξάρτηση απ' τη κεντρική διοίκηση	19%	12
Άλλο (προσδιορίστε)	5%	3
Κανένα απ' τα παραπάνω	0%	0
Δ.ξ./ Δ.απ.	3%	2
	100%	64

Διάγραμμα 16 Σημαντικότερα προβλήματα θεσμικού πλαισίου

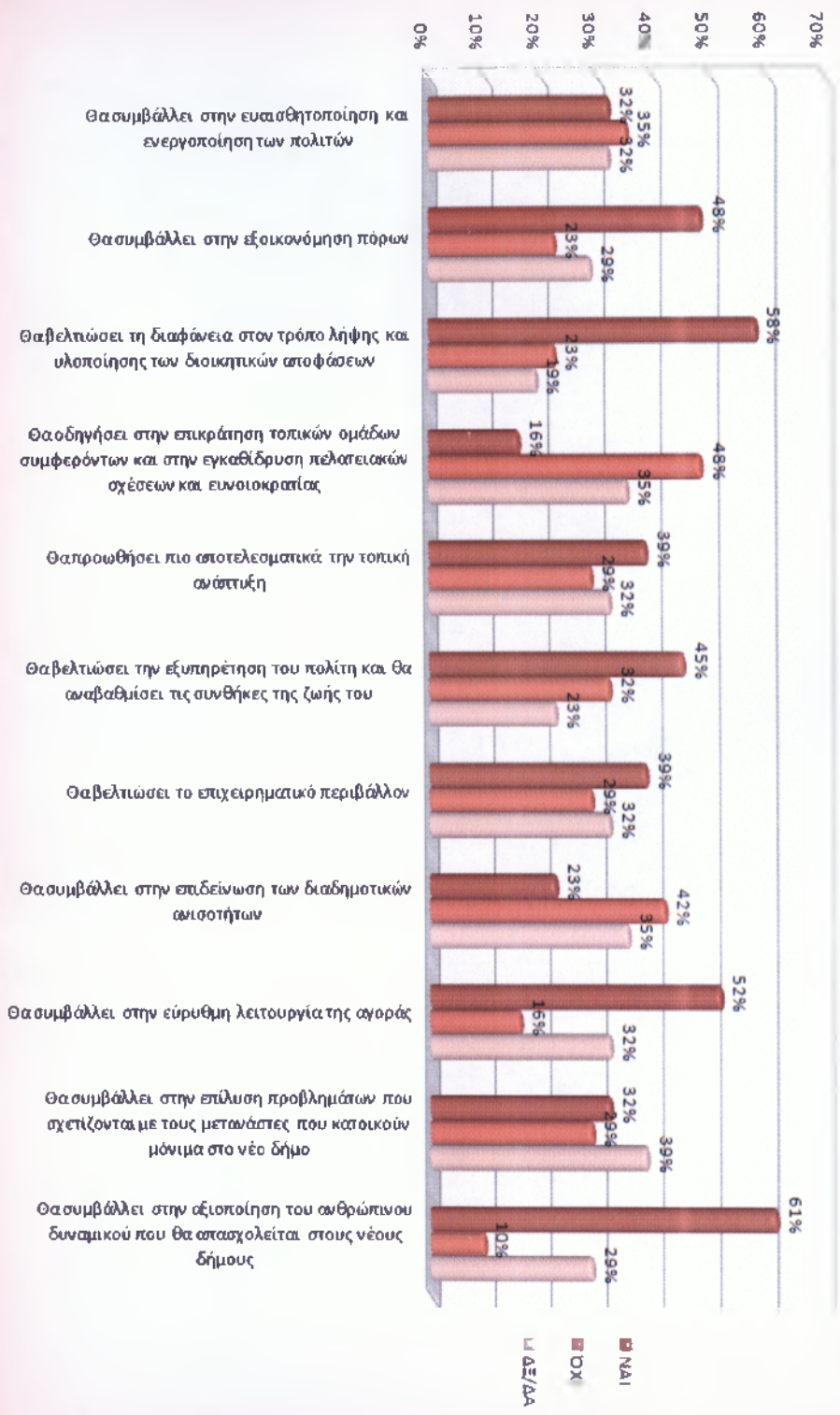
Ο εντοπισμός των προβλημάτων οδηγεί στην καλύτερη αντιμετώπισή τους. Οι αιρέτοι του Δήμου Καστοριάς θεωρούν σε ποσοστό 32%, ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα του θεσμικού πλαισίου για τον «Καλλικράτη» είναι οι αυξημένες αρμοδιότητες που κατέχουν πλέον οι Δήμοι, χωρίς αυτές να συνοδεύονται από τους πόρους που απαιτούνται. Επίσης πρόβλημα θεωρούν ότι είναι και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (28%). Τέλος το 19% των ερωτηθέντων θεωρούν ως πρόβλημα την εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση. Οι Δήμοι απέκτησαν διευρυμένες αρμοδιότητες που μέχρι τώρα άνηκαν σε άλλη βαθμίδα της τοπικής αυτοδιοίκησης χωρίς όμως να έχουν εξασφαλιστεί οι αιτούμενοι οικονομικοί πόροι. Αυτό είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα που οδηγεί τους Δήμους στο να είναι μη βιώσιμοι.

Ερώτηση 15^η : Θεωρείτε ότι η Α' βάρθμια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε:

	ΠΟΣΟΣΤΟ			ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Θα συμβάλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών	32%	36%	32%	10	11	10
Θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων	48%	23%	29%	15	7	9
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων	58%	23%	19%	18	7	6
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας	16%	48%	36%	5	15	11
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη	39%	29%	32%	12	9	10
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του	45%	32%	23%	14	10	7
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον	39%	29%	32%	12	9	10
Θα συμβάλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων	23%	42%	35%	7	13	11
Θα συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	52%	16%	32%	16	5	10
Θα συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο	32%	29%	39%	10	9	12
Θα συμβάλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους	61%	10%	29%	19	3	9

Διάγραμμα 17. Εμπιστώσεις Θεσμικού Πλαισίου

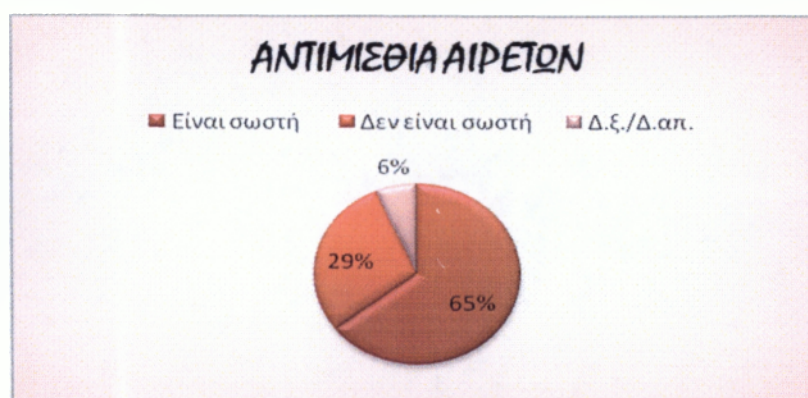
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Από το διάγραμμα 17 παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν ότι η Α' βάρδια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε θα συμβάλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού (61%), θα ενισχύσει την διαφάνεια στις αποφάσεις (58%), θα συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία της αγοράς (52%), και θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη (45%). Κατά γενική ομολογία οι αιρετοί δεν θεωρούν ότι ο θεσμός του «Καλλικράτη» θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην τοπική κοινωνία.

Ερώτηση 16^η : *Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς που προβλέπεται για πρώτη φορά:*

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστή	65%	20
Δεν είναι σωστή	29%	9
Δ.ξ./Δ.απ.	6%	2
	100%	31

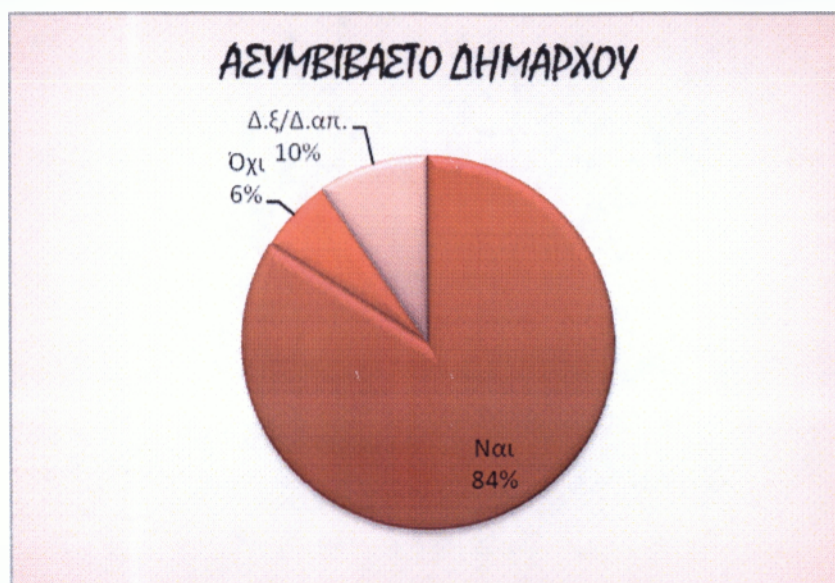
Διάγραμμα 18 Αντιμισθία αιρετών

Η αντιμισθία των αιρετών εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και βρίσκει θετική ανταπόκριση από το 65% των ερωτηθέντων. Το 29% των αιρετών πιστεύει ότι δεν είναι σωστή καθώς η ενασχόληση με τα κοινά πρέπει να γίνεται σε εθελοντική βάση και ιδιαίτερα σε καιρούς χαλεπούς όπου η οικονομική δυνατότητα των Ελλήνων περιορίζεται διαρκώς, είναι προκλητικό να αμείβονται οι αιρετοί. Η αντιμισθία είναι ένα καλό μέτρο ώστε να περιοριστεί η διαφθορά και ο χρηματισμός των αιρετών. Επίσης μπορεί να οδηγήσει στην πλήρη αφοσίωση των αιρετών στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο δήμος.

Ερώτηση 17^η : Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	84%	26
Όχι	6%	2
Δ.ξ/Δ.απ.	10%	3
	100%	31

Διάγραμμα 19 Ασυμβίβαστο δημάρχου

Μια καινοτομία του προγράμματος «Καλλικράτης» είναι ότι θα τεθεί πλήρης αναστολή της επαγγελματικής δραστηριότητας σε όσους δημάρχους εκλεγούν σε δήμους άνω των 25.000 κατοίκων. Η συντηρητική πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Καστοριάς (84%) συμφωνεί με το ασυμβίβαστο του δημάρχου ενώ ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 6% εκφράζει αντιρρήσεις. Πλέον οι αρμοδιότητες του Δημάρχου είναι ιδιαίτερα αυξημένες, έτσι είναι αδύνατον να μπορεί να διατηρεί την προσωπική του εργασία και τις υποχρεώσεις του ως δήμαρχος σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Ερώτηση 18^η : Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	17%	11
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	32%	20
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	5%	3
Με δημοψηφίσματα	10%	6
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	34%	21
Δ.ξ./Δ.απ.	2%	1
	100%	62

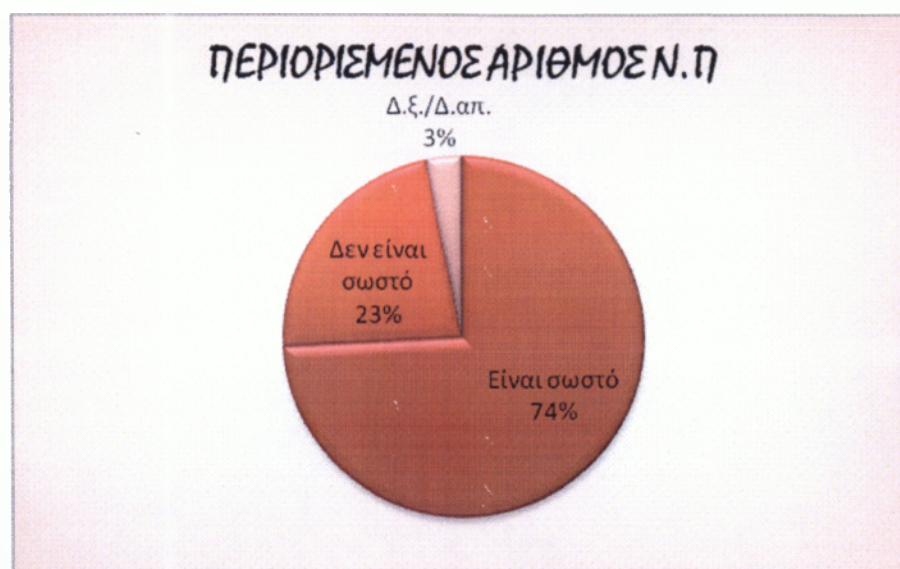

Διάγραμμα 20 Μέτρα για την συμμετοχή των πολιτών στην αυτοδιοίκηση

Η συμμετοχή των δημοτών στην αυτοδιοίκηση είναι ιδιαίτερα χρήσιμη τόσο για τη Δημοτική Αρχή όσο και για τους δημότες, έτσι είναι αποδεκτό ότι θα πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή τους. Οι περισσότεροι αιρετοί θεωρούν ότι το καταλληλότερο μέτρο για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης είναι η συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις (34%), το 32% πιστεύει ότι θα πρέπει να γίνει μέσα από την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών. Τέλος το 17% πιστεύει στην ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου κάτι που τώρα δεν είναι ευρέως διαδεδομένο. Κατά την γνώμη μου διανύουμε την εποχή του διαδικτύου και θα πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή των δημοτών στις αποφάσεις του δήμου μέσω της ηλεκτρονικής διαβούλευσης.

Ερώτηση 19^η : Συμφωνείτε με το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστό	74%	23
Δεν είναι σωστό	23%	7
Δ.ξ./Δ.απ.	3%	1
	100%	31

Διάγραμμα 21 Αριθμός σύστασης ΝΠΔΔ

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» επιτάσσει τον περιορισμό του αριθμού των Νομικών Προσώπων που μπορεί να συστήσει ένας Δήμος. Στόχος αυτού του μέτρου είναι ο περιορισμός των λειτουργικών εξόδων αλλά και η αποφυγή επικαλύψεων σκοπών και αρμοδιοτήτων που είχαν παρατηρηθεί κατά καιρούς. Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (74%) φαίνεται πως αναγνωρίζει το «πρόβλημα» των πολλών Ν. Π και συμφωνεί με το μέτρο αυτό, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό 23% εκφράζει τις αντιρρήσεις του. Κατά την άποψή μου με τον περιορισμό των Νομικών Προσώπων των Δήμων θα περιοριστούν οι λειτουργικές δαπάνες, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση οικονομικών πόρων που είναι ο στόχος του προγράμματος «Καλλικράτης».

Ερώτηση 20^η : Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	88%	27
Όχι	6%	2
Δ.ξ./Δ.απ.	6%	2
	100%	31

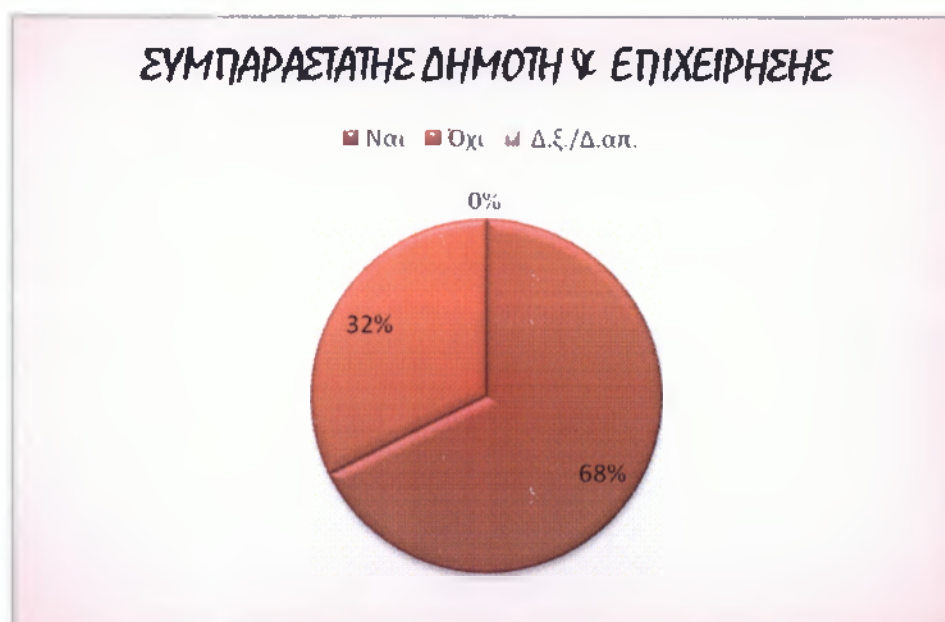

Διάγραμμα 22 Σύσταση επιχειρήσεων

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (88%) συμφωνεί με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν πλέον από τους δήμους, ένα ποσοστό μόλις 6% των αιρετών δεν συμφωνούν ενώ ακόμα ένα 6% δεν εκφράζει άποψη.

Ερώτηση 21^η : Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	68%	21
Όχι	32%	10
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	31

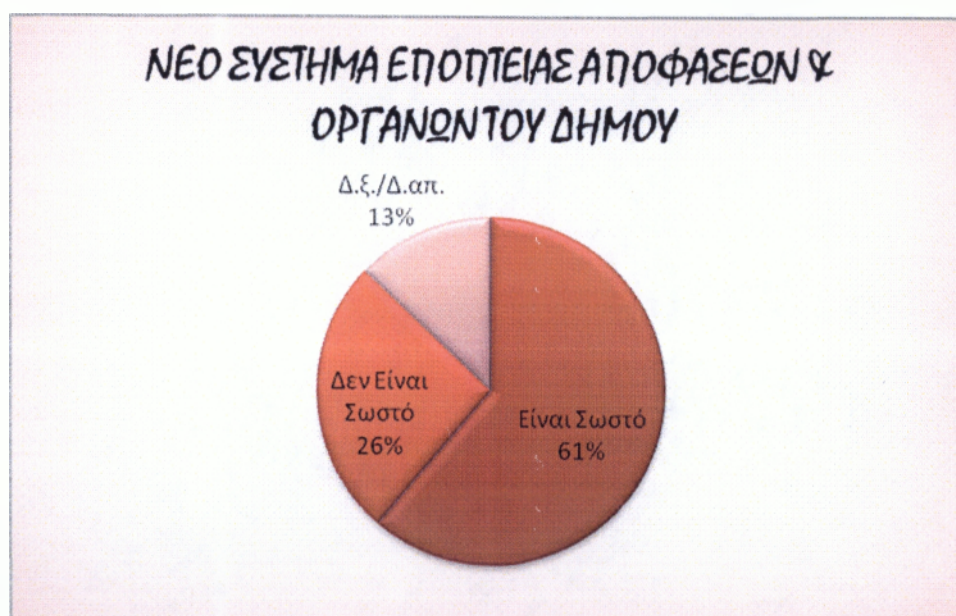

Διάγραμμα 23 Αξιολόγηση του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη

Ο θεσμός του Συμπαραστάτη του Δημότη & της Επιχείρησης είναι ένας νεοεισερχόμενος θεσμός στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι περισσότεροι αιρετοί (68%) θεωρούν ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα λειτουργήσει θετικά ως προς την προστασία των δημοτών από φαινόμενα κακοδιοίκησης και ευνοιοκρατίας. Αντίθετοι όμως εμφανίζονται το 32% των αιρετών οι οποίοι δεν συμφωνούν με το νέο θεσμό καθώς θεωρούν ότι θα είναι ένας «ανεργός» θεσμός που δεν θα λειτουργήσει. Η καινοτομία του θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη είναι κάτι που θα πρέπει να λειτουργήσει πρώτα ώστε να μπορέσουμε να το αξιολογήσουμε, θεωρώ ότι αν επικοινωνηθεί σωστά στους δημότες θα είναι ένας επιτυχημένος θεσμός.

Ερώτηση 22^η : Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι Σωστό	61%	19
Δεν Είναι Σωστό	26%	8
Δ.ξ./Δ.απ.	13%	4
	100%	31

Διάγραμμα 24 Αξιολόγηση εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες, σε ποσοστό που αγγίζει το 61% θεωρούν ότι το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου είναι σωστό, σε μικρότερο ποσοστό (26%) πιστεύουν ότι δεν είναι σωστό ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι το 13% των αιρετών δεν γνωρίζουν το νέο σύστημα εποπτείας.

Ερώτηση 23^η : Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	81%	25
Όχι	16%	5
Δ.ξ/Δ.απ	3%	1
	100%	31

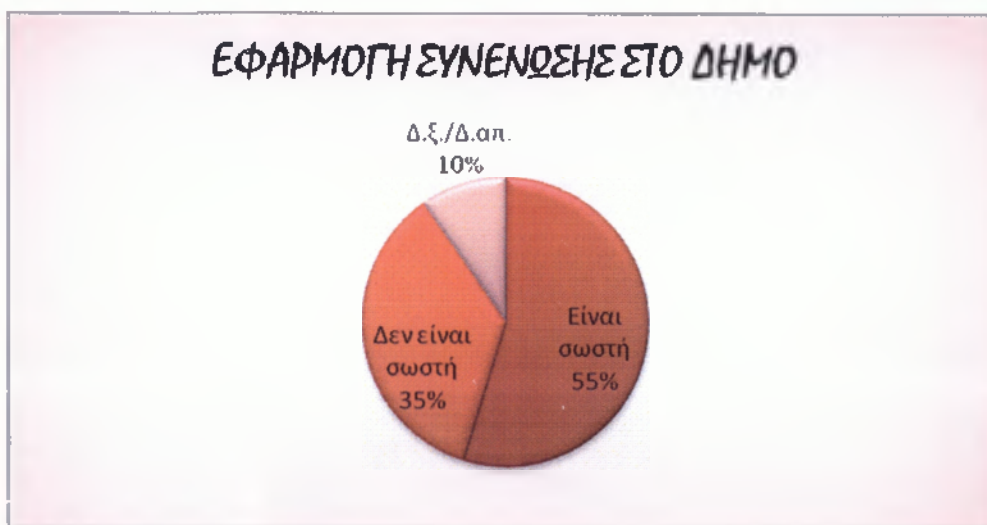

Διάγραμμα 25 Αποφασιστικές αρμοδιότητες δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων

Σε ποσοστό 81% οι αιρετοί θεωρούν ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες σε ότι αφορά τα θέματα των κοινοτήτων τους, την αντίθετη άποψη εκφράζει όμως το 16% των ερωτηθέντων. Οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες αποτελούν τις κεντρικές αρτηρίες του Δήμου. Οι δήμοι πλέον έχουν μεγάλο πληθυσμό και έκταση με αποτέλεσμα οι κάτοικοι των πόλεων – οικισμών που τους αποτελούν να μην μπορούν να μεταβούν στην έδρα του δήμου για τις διάφορες υποθέσεις. Επίσης πολλές φορές οι δημοτικές ενότητες εξακολουθούν να έχουν συνοχή. Έτσι καλό θα ήταν τα τοπικά συμβούλια να μπορούν να παίρνουν αποφάσεις που να σχετίζονται με τις δημοτικές ενότητες.

Ερώτηση 24^η : Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστή	55%	17
Δεν είναι σωστή	35%	11
Δ.ξ./Δ.απ.	10%	3
	100%	31

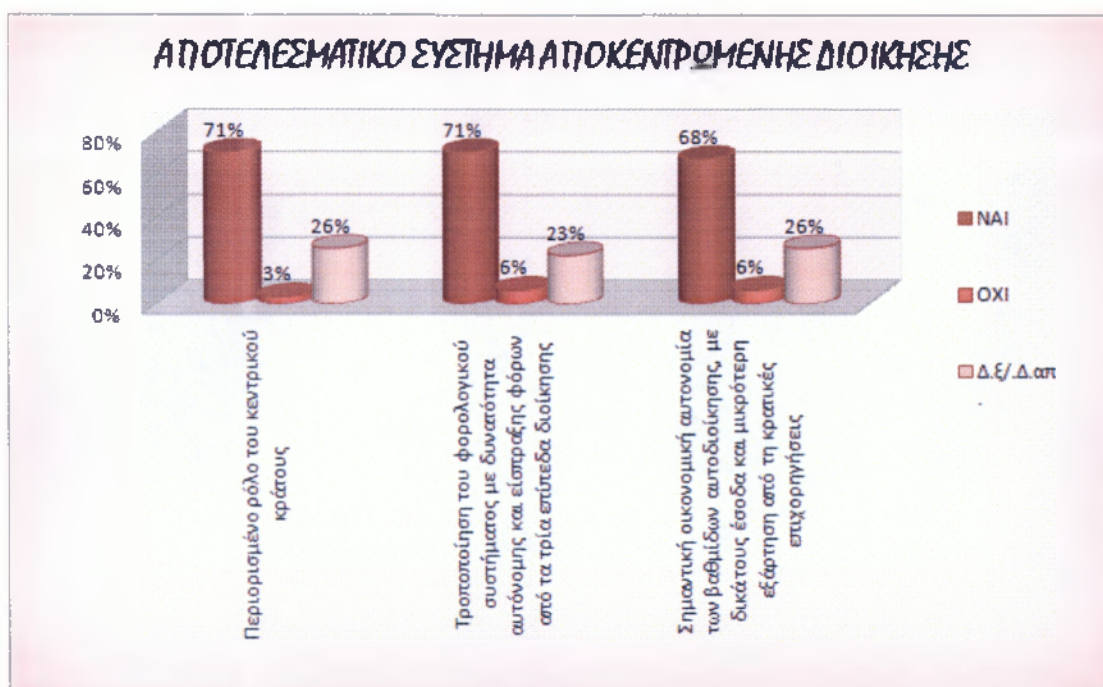
Διάγραμμα 26 Αξιολόγηση της συνένωση που εφαρμόστηκε στον δήμο

Η άποψη των αιρετών για το πώς αξιολογούν την συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο τους είναι πολύ σημαντική, δεδομένου ότι κατά τις διαβουλεύσεις πριν τις τελικές αποφάσεις για τις συνενώσεις είχαν εκφραστεί διαφωνίες, καθώς κάποιοι τέως Δήμοι θεωρούσαν ότι αδικούνται από την ένταξή τους σε ένα Δήμο με διαφορετική έδρα. Στην ερώτηση που έγινε στους αιρετούς του Δήμου Καστορίας για την συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο τους, το μεγαλύτερο ποσοστό (55%) πιστεύει ότι είναι σωστή. Αντιρρήσεις εκφράζει το 35% των αιρετών, οι οποίοι προέχονται κατά κύριο λόγο από πρώην ισχυρούς Δήμους, τέλος ένα 10% των αιρετών δεν εκφράζει άποψη. Κατά την γνώμη μου η συνένωση που εφαρμόστηκε στην Καστοριά, είναι σωστή και έγινε με ορθά κριτήρια.

Ερώτηση 26^η : Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ			ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.Ξ./Δ.απ.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.Ξ./Δ.απ.
Περιορισμένο ρόλο του κεντρικού κράτους	71%	3%	26%	22	1	8
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης και εισπραξής φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης	71%	6%	23%	22	2	7
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τη κρατικές επιχορηγήσεις	68%	6%	26%	21	2	8

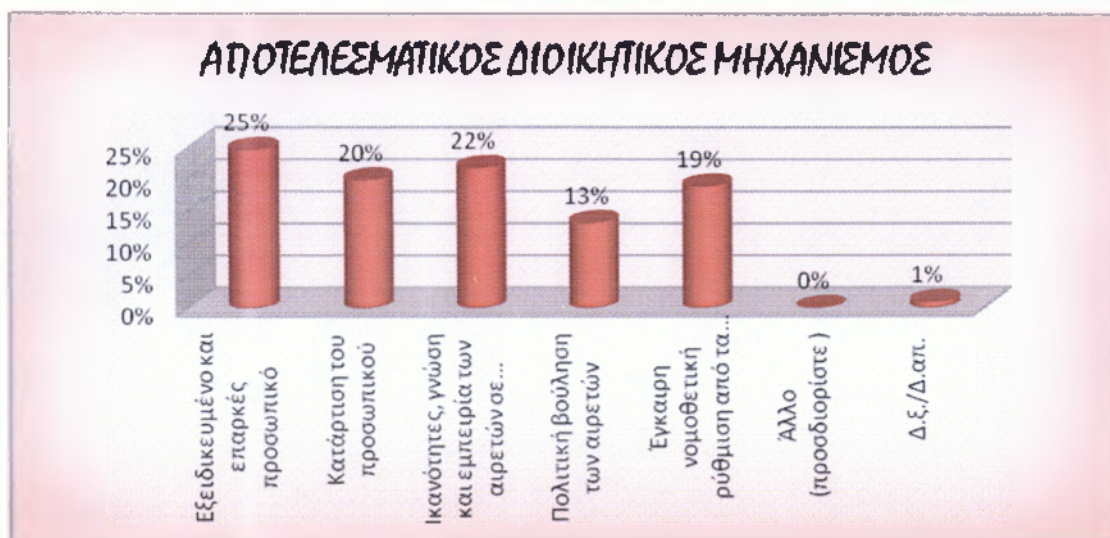
Διάγραμμα 27 Αποτελεσματικό σύστημα αποκεντρωμένης Διοίκησης

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» συστάθηκε με το όραμα να ενισχυθεί η αποκεντρωμένη διοίκηση. Αυτό κατά τους αιρετούς του Δήμου Καστοριάς προϋποθέτει κατά κύριο λόγο τη σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις (68%). Σε ποσοστό εξίσου μεγάλο όμως (71%) θεωρούν ότι πρέπει να περιοριστεί ο ρόλος του κεντρικού κράτους αλλά και να τροποποιηθεί το φορολογικό σύστημα με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και εισπραξής φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης.

Ενότητα 3^η : Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Ερώτηση 27^η : Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	25%	26
Κατάρτιση του προσωπικού	20%	21
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	22%	23
Πολιτική βούληση των αιρετών	13%	14
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από τα κράτος και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	19%	20
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	1%	1
	100%	105

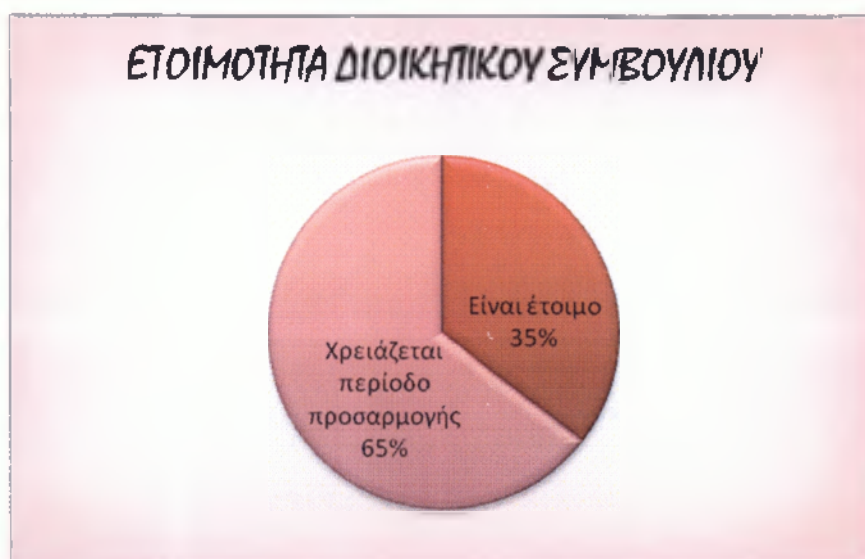

Διάγραμμα 28 Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση, απαιτείται εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό (25%), ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού (22%), κατάρτιση του προσωπικού (20%), έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος και κωδικοποίηση της νομοθεσίας (19%), αξιοσημείωτο είναι ότι πολιτική βούληση από τους ίδιους απάντησε ότι χρειάζεται μόνο το 13%.

Ερώτηση 28^η: Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι έτοιμο	35%	11
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	65%	20
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	31

Διάγραμμα 29 Ανταπόκριση του δημοτικού συμβουλίου στις διευρυμένες αρμοδιότητες

Στο διάγραμμα 29 απεικονίζεται η άποψη των αιρετών ως προς την ετοιμότητα του Διοικητικού Συμβουλίου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (65%) πιστεύουν ότι το δημοτικό συμβούλιο δεν είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων και ότι χρειάζεται περίοδο προσαρμογής, αντίθετη γνώμη εκφράζει το 35% που θεωρεί ότι το Δ.Σ είναι ήδη έτοιμο να ανταποκριθεί στις υψηλές απαιτήσεις. Από προσωπική επαφή με τους Δημοτικούς Συμβούλους αντιλήφθηκα ότι υπάρχουν κενά στην κατανόηση του νέου προγράμματος αυτοδιοίκησης τόσο στην δομή όσο και στον τρόπο εφαρμογής του. Όπως είναι φυσικό, είναι απαραίτητη η περίοδος προσαρμογής ώστε το δημοτικό συμβούλιο να είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις.

Ερώτηση 29^η : Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Έξι μήνες	10%	3
Ένα έτος	26%	8
Ενάμιση έτος	10%	3
Δύο έτη	26%	8
Περισσότερα από δύο έτη	15%	5
Δ.ξ./Δ.απ.	13%	4
	100%	31

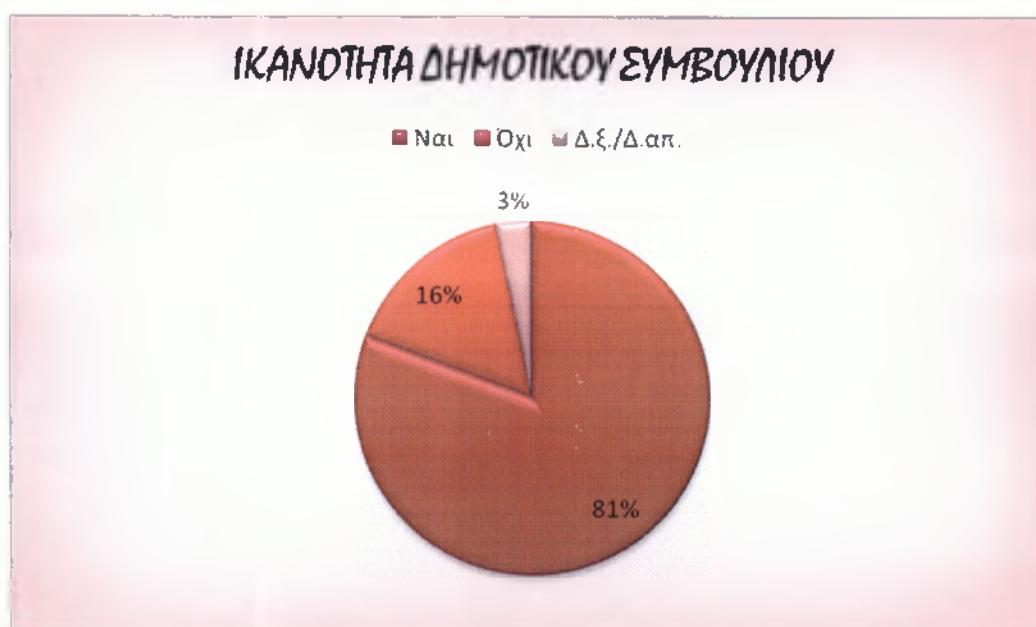

Διάγραμμα 30 Περίοδος προσαρμογής του Δ.Σ

Από το διάγραμμα 30 παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν ότι η περίοδος προσαρμογής του Δ.Σ θα διαρκέσει από ένα έτος και πάνω. Συγκεκριμένα το 26% πιστεύει ότι θα διαρκέσει ένα έτος, το ίδιο ποσοστό πιστεύει ότι το Δ.Σ θα είναι έτοιμο σε δύο έτη, το 15% εκτιμά ότι η περίοδος αυτή θα ξεπεράσει τα δύο χρόνια. Πιο αισιόδοξοι είναι ένα μικρό ποσοστό (10%) που πιστεύει ότι η περίοδος προσαρμογής θα είναι 6 μήνες.

Ερώτηση 30^η: Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	81%	25
Όχι	16%	5
Δ.ξ./Δ.απ.	3%	1
	100%	31

Διάγραμμα 31 Αξιολόγηση των Ικανοτήτων του Δ.Σ.

Η γνώμη των αιρετών για την ικανότητα του Δ.Σ απεικονίζεται στο διάγραμμα 31. Η πλειοψηφία των αιρετών (81%) θεωρεί ότι τα άτομα που απαρτίζουν το Διοικητικό Συμβούλιο είναι ικανά και διαθέτουν την πολιτική βούληση που απαιτείται ώστε να εφαρμόσουν το νέο θεσμικό πλαίσιο. Αντίθετη γνώμη εκφράζει το 16% των αιρετών του Δήμου που υποστηρίζουν ότι το Δ.Σ δεν είναι ικανό να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις. Οι αιρετοί αυτοί εκφράζουν τις διαφωνίες τους τόσο ως προς τα πρόσωπα που συνθέτουν το συμβούλιο όσο και ως προς τις πολιτικές που προσβέβουν αυτά τα πρόσωπα.

Ερώτηση 31^η: Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους;

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ			
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.ξ/Δ.απ.
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	21	9	1
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	10	13	8
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	12	13	6
ΠΟΣΟΣΤΟ			
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.ξ/Δ.απ.
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	68%	29%	3%
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	32%	42%	26%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	39%	42%	19%

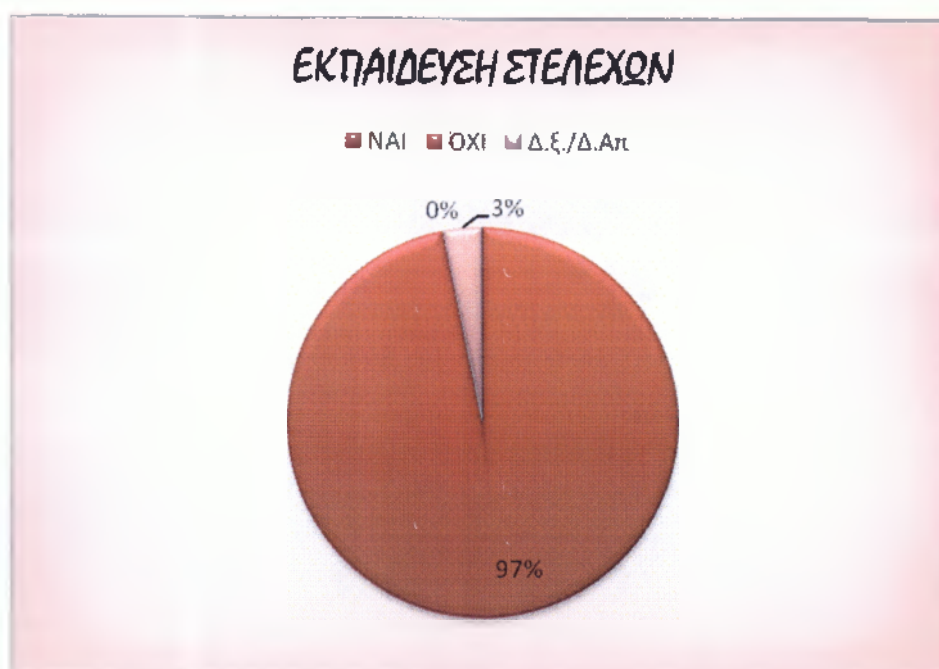

Διάγραμμα 32 Επάρκεια – Καταλληλότητα πόρων στο δήμο

Οι διευρημένοι πλέον Δήμοι έχουν μεγαλύτερες απαιτήσεις σε υποδομές και προσωπικό. Οι αιρετοί του Δήμου Καστορίας πιστεύουν ότι ο Δήμος διαθέτει τις απαραίτητες κτηριακές υποδομές αλλά υστερεί στις ψηφιακές υποδομές και το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποσοστά των αιρετών που δεν γνωρίζουν αν επαρκούν οι ψηφιακές υποδομές και το ανθρώπινο δυναμικό είναι υψηλά, αυτό σημαίνει ότι είτε δεν έχουν ενημερωθεί από τους αρμοδίους είτε αδιαφορούν σε ένα τόσο σημαντικό θέμα για την λειτουργία του Δήμου.

Ερώτηση 32^η: Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	97%	30
ΟΧΙ	0%	0
Δ.ξ./Δ.Απ	3%	1
	100%	31

Διάγραμμα 33 Εκπαίδευση στελεχών του δήμου σε στρατηγικά θέματα

Οι απαντήσεις στην ερώτηση αυτή μας δείχνουν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών (97%) πιστεύουν ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του Δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης. Αυτό σημαίνει ότι οι αιρετοί αναγνωρίζουν έλλειμμα εκπαίδευσης και γνώσεων σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την αποδοτικότερη και επιτυχημένη διοίκηση του Δήμου τους.

Ερώτηση 33^η: Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	75%	23
ΟΧΙ	19%	6
Δ.ξ/Δ.απ.	6%	2
	100%	31

Διάγραμμα 34 Συνεργασία δημοτικών & τοπικών συμβουλίων με το δημοτικό συμβούλιο

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (75%) θεωρεί ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο για την καλύτερη διοίκηση του νέου Δήμου, αντίθετα ένα 19% πιστεύει ότι δεν θα υπάρξει, τέλος το 6% δεν εκφράζει άποψη.

Ερώτηση 34^η: Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Διαχείριση απορριμμάτων	8	4	3	1
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1	2	3	4
Πολεοδομικός σχεδιασμός	1	2	1	6
Βασικές τεχνικές υποδομές	6	5	3	2
Βασικές κοινωνικές υποδομές	0	6	2	4
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	0	0	1
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	0	0	5	1
Ανεργία	12	6	8	1
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	1	1	1	2
Άλλο (προσδιορίστε)	0	0	0	0
Δ.ξ/Δ.Απ.	0	0	0	0

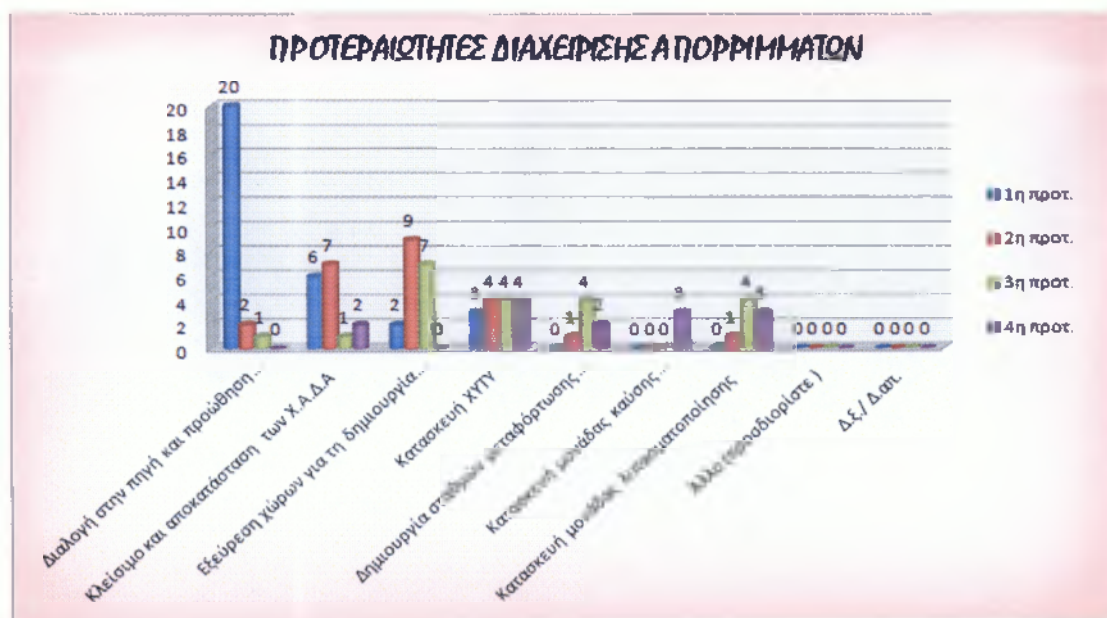

Διάγραμμα 35 Κρίσιμα Ζητήματα σε προτεραιότητα 1-4

Σε ότι αφορά τα κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα, οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς πιστεύουν ότι ως πρώτη προτεραιότητα πρέπει να αντιμετωπίσουν την ανεργία που μαστίζει τον Δήμο. Μετά την πτώση του εμπορίου της γούνας η Καστοριά βρίσκεται σε δυνή θέση καθώς η οικονομία της έχασε τον βασικό πύλωνα της. Δεύτερη προτεραιότητα είναι η καλύτερη λειτουργία των βασικών κοινωνικών υποδομών, τρίτη προτεραιότητα είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και τέταρτη είναι η βελτίωση του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Ερώτηση 35^η: Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	20	2	1	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση των Χ.Α.Δ.Α	6	7	1	2
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	2	9	7	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ	3	4	4	4
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	0	1	4	2
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	0	0	0	3
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	0	1	4	3
Άλλο (προσδιορίστε)	0	0	0	0
Δ.ξ./ Δ.απ.	0	0	0	0

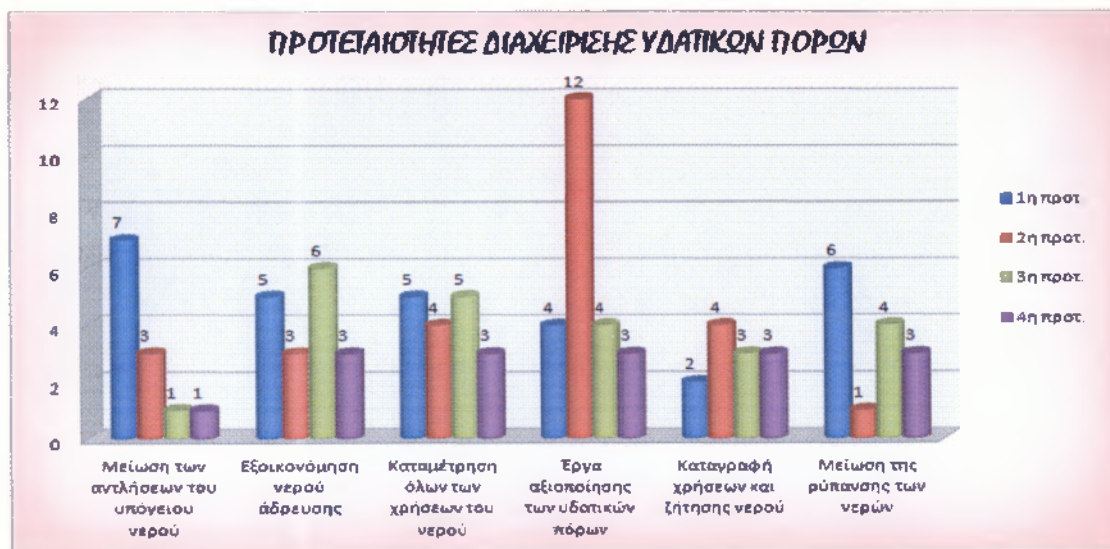
Διάγραμμα 36 Προτεραιότητες στη διαχείριση των απορριμμάτων

Όσο αφορά τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι αιρετοί θεωρούν βασική προτεραιότητα την διαλογή στην πηγή και την δημιουργία προγραμμάτων ανακύκλωσης. Δεύτερη προτεραιότητα θεωρούν την εύρεση χώρων για την δημιουργία μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων, τρίτη προτεραιότητα την κατασκευή Χ.Υ.Τ.Υ και τη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης των απορριμμάτων. Τέλος τέταρτη προτεραιότητα αποτελεί η κατασκευή μονάδας καύσης των

απορριμμάτων, λιπασματοποίησης. Ο δήμος Καστοριάς συμμετέχει από το 2005 στο πρόγραμμα ΔΙΑΔΥΜΑ όπου είναι το μοναδικό περιφερειακό ΧΥΤΑ σε ολόκληρη την χώρα. Με αυτό τον τρόπο ουσιαστικά έχει λυθεί το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων στον Δήμο.

Ερώτηση 36^η: Ποιές προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	7	3	1	1
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	5	3	6	3
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	5	4	5	3
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	4	12	4	3
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	2	4	3	3
Μείωση της ρύπανσης των νερών	6	1	4	3

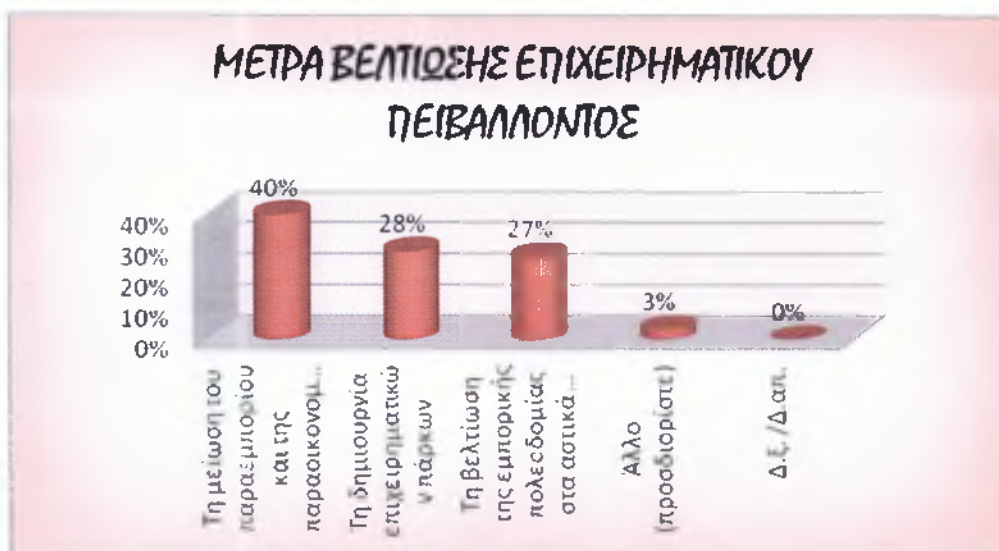

Διάγραμμα 37 Προτεραιότητες στην διαχείριση υδάτινων πόρων

Όσο αφορά τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δήμος Καστοριάς στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι αιρετοί θεωρούν σαν πρώτη προτεραιότητα τη μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού, δεύτερη προτεραιότητα να πραγματοποιηθούν έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων, ως τρίτη προτεραιότητα την εξοικονόμηση του νερού άρδευσης και σαν τέταρτη προτεραιότητα την καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού, την μείωση της ρύπανσης των υδάτων και την καταγραφή χρήσεων νερού.

Ερώτηση 37^η: Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας	40%	24
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	28%	17
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα	27%	16
Άλλο (προσδιορίστε)	3%	2
Δ.ξ. /Δ.απ.	2%	1
	100%	60

Διάγραμμα 38 Μέτρα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας

Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Καστοριάς αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την τόνωση της αγοράς αλλά και τη μείωση της ανεργίας που αποτελεί το κυριότερο πρόβλημα της περιοχής. Για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο, οι αιρετοί προτείνουν να παρθούν μέτρα για την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (40%), την δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων (28%) και τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (27%).

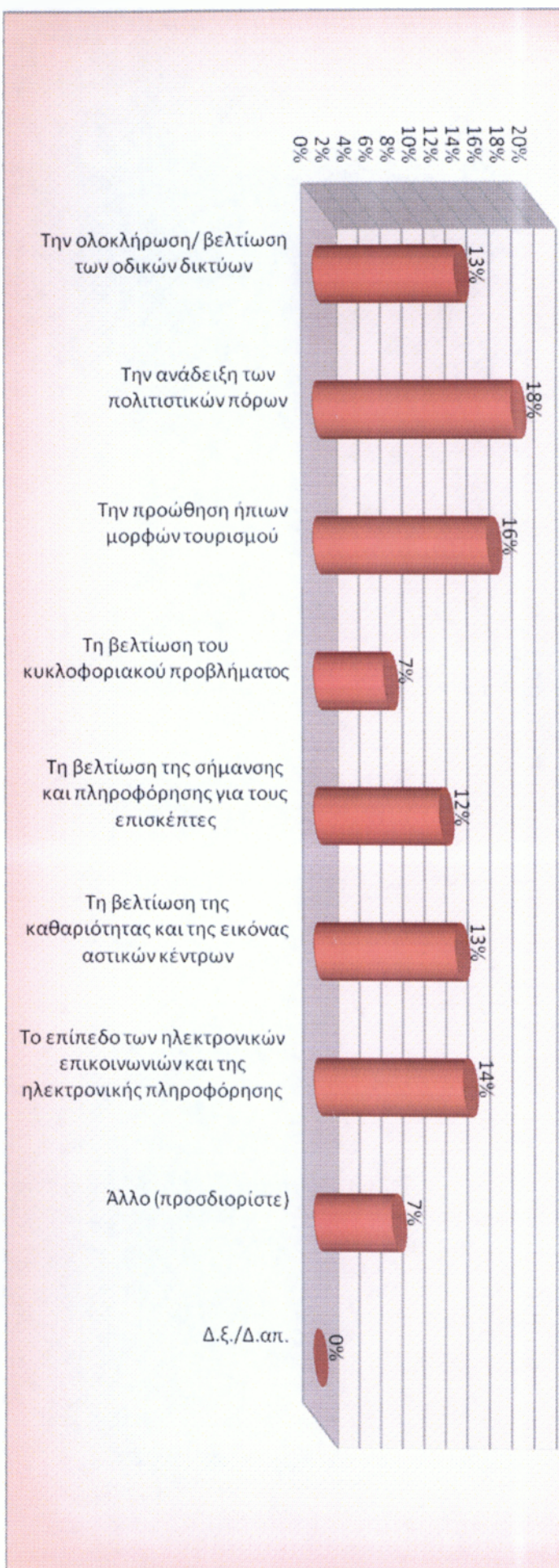
Ερώτηση 38^η: Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Την ολοκλήρωση/ βελτίωση των οδικών δικτύων	13%	18
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	18%	25
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	16%	22
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος	7%	9
Τη βελτίωση της σήμανσης και πληροφόρησης για τους επισκέπτες	12%	16
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας αστικών κέντρων	13%	18
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης	14%	19
Άλλο (προσδιορίστε)	7%	10
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	137

Ο Δήμος της Καστοριάς αποτελεί διάσημο χειμερινό προορισμό. Ο τουρισμός μπορεί να αποδειχτεί η οικονομική κινητήριος δύναμη της περιοχής. Για να συμβεί αυτό οι αιρετοί προτείνουν μέτρα ώστε να βελτιωθεί η επισκεψιμότητα της περιοχής. Συγκεκριμένα τα μέτρα που θεωρούν οι αιρετοί πιο σημαντικά είναι η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (18%), η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού (16%), η βελτίωση του επιπέδου των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης (14%) τέλος η βελτίωση της καθαριότητας των αστικών κέντρων (13%) και η ολοκλήρωση/ βελτίωση των οδικών δικτύων (13%) είναι πολύ σημαντική για την εικόνα του Δήμου.

Διάγραμμα 39 Μέτρα για την βελτίωση επισκεψιμότητας

ΜΕΤΡΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ

Ερώτηση 39^η: Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πολύ σημαντική	62%	19
Αρκετά σημαντική	35%	11
Σχετικά σημαντική	3%	1
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	31

Διάγραμμα 40 Βαθμός σημαντικότητας της συνεργασίας δήμου και περιφέρειας

Το μεγαλύτερο ποσοστό (62%) των αιρετών θεωρεί πολύ σημαντική τη συνεργασία του Δήμου Καστοριάς με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο Δήμο, ένα ποσοστό της τάξης του 35% τη θεωρεί αρκετά σημαντική και μόνο ένα 3% την θεωρεί σχετικά σημαντική.

Ερώτηση 40^η: Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	77%	24
ΟΧΙ	20%	6
Δ.ξ./Δ.απ.	3%	1
	100%	31

Διάγραμμα 41 Συμμετοχή σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας

Οι περισσότεροι αιρετοί (77%) πιστεύουν ότι ο Δήμος Καστοριάς θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας αντίθετα αρνητικοί σε αυτό το ενδεχόμενο είναι το 20% των αιρετών. Η άρνησή τους έχει να κάνει με την προσκόλλησή τους στην παραδοσιακές κοινωνικές δομές που υποστηρίζονται από τον Δήμο και μόνο. Κατά τη γνώμη μου η συμμετοχή του δήμου σε επιχειρήσεις κοινωνική οικονομίας είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς με αυτόν τον τρόπο ενισχύονται υπηρεσίες που παρέχουν κοινωνική προστασία, παράλληλα ο δήμος απαλλάσσεται από την διαχείρισή τους με αποτέλεσμα οι υπηρεσίες αυτές να είναι περισσότερο αποδοτικές και οικονομικότερες για το δήμο και κ' επέκταση για τους δημότες.

Ερώτηση 41^η: Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	11%	13
Καθαριότητα, ανακύκλωση	14%	16
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	12%	14
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	15%	18
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	8%	10
Εστίαση, catering	2%	2
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	7%	8
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών	13%	15
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	6%	7
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	8%	11
Άλλο (προσδιορίστε)	1%	1
Δ.ξ./Δ.απ.	3%	3
	100%	118

Διάγραμμα 42 Τομείς δραστηριοποίησης μιας κοινωνικής επιχείρησης

Οι τομείς που θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του Δήμου μπορεί να είναι: η παραγωγή τοπικών προϊόντων(15%), η καθαριότητα – ανακύκλωση (14%), η παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (13%), η βιοκαλλιέργειες (12%) και η συντήρηση των εγκαταστάσεων (11%).

Ερώτηση 42^η: Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	77%	24
ΌΧΙ	16%	5
Δ.ξ./Δ.απ.	7%	2
	100%	31

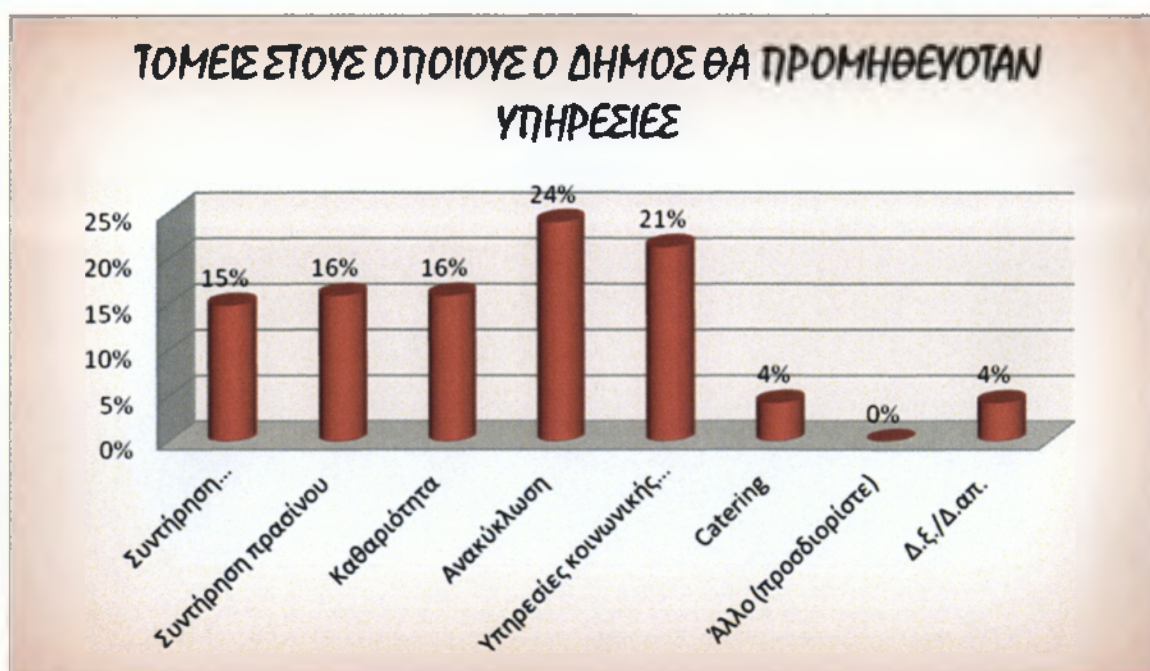

Διάγραμμα 43 Προμήθεια υπηρεσιών από επιχειρήσεις

Έντονο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απαντήσεις των αιρετών που απεικονίζονται στο διάγραμμα 43. Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (77%) πιστεύουν ότι ο Δήμος Καστοριάς θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, αρνητική στάση κρατούν το 16% των αιρετών. Οι προθέσεις των αιρετών είναι θετικές στο να συνεργαστεί η τοπική αυτοδιοίκηση με τους ιδιώτες, αυτό είναι πολύ σημαντικό καθώς υπάρχουν πολλά παραδείγματα όπου η συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα τόσο από πλευράς αξιοποίησης των οικονομικών πόρων όσο και από ποιοτικής πλευράς.

Ερώτηση 43^η: Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	15%	14
Συντήρηση πρασίνου	16%	15
Καθαριότητα	16%	15
Ανακύκλωση	24%	22
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	21%	20
Catering	4%	4
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	4%	4
	100%	94

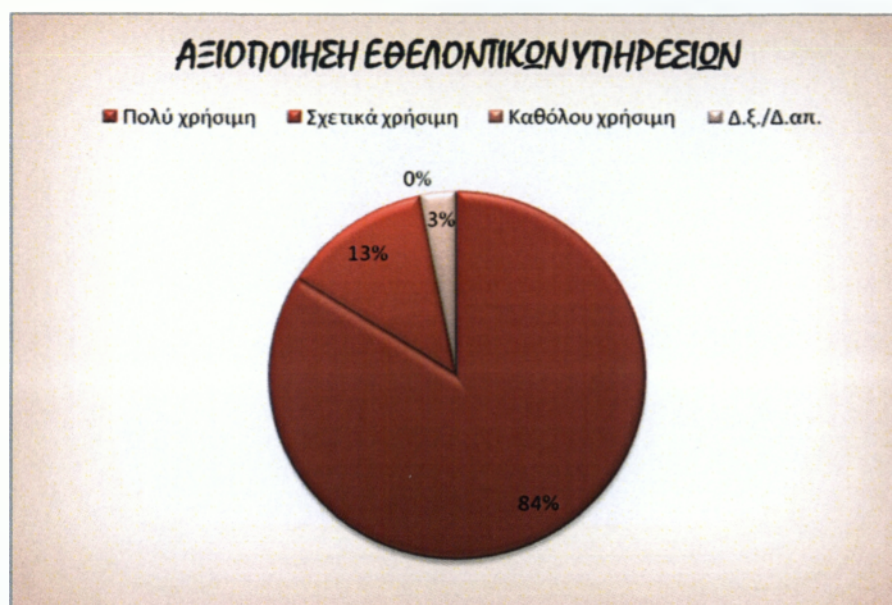

Διάγραμμα 44 Τομείς προμήθειας υπηρεσιών

Σε ότι αφορά τους τομείς που θα μπορούσε ο Δήμος Καστοριάς να προμηθευτεί υπηρεσίες, σύμφωνα με τους αιρετούς αυτοί μπορεί να είναι: η ανακύκλωση (24%), οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (21%), η καθαριότητα, η συντήρηση πρασίνου & εγκαταστάσεων (16%).

Ερώτηση 44^η: Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πολύ χρήσιμη	84%	26
Σχετικά χρήσιμη	13%	4
Καθόλου χρήσιμη	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	3%	1
	100%	31

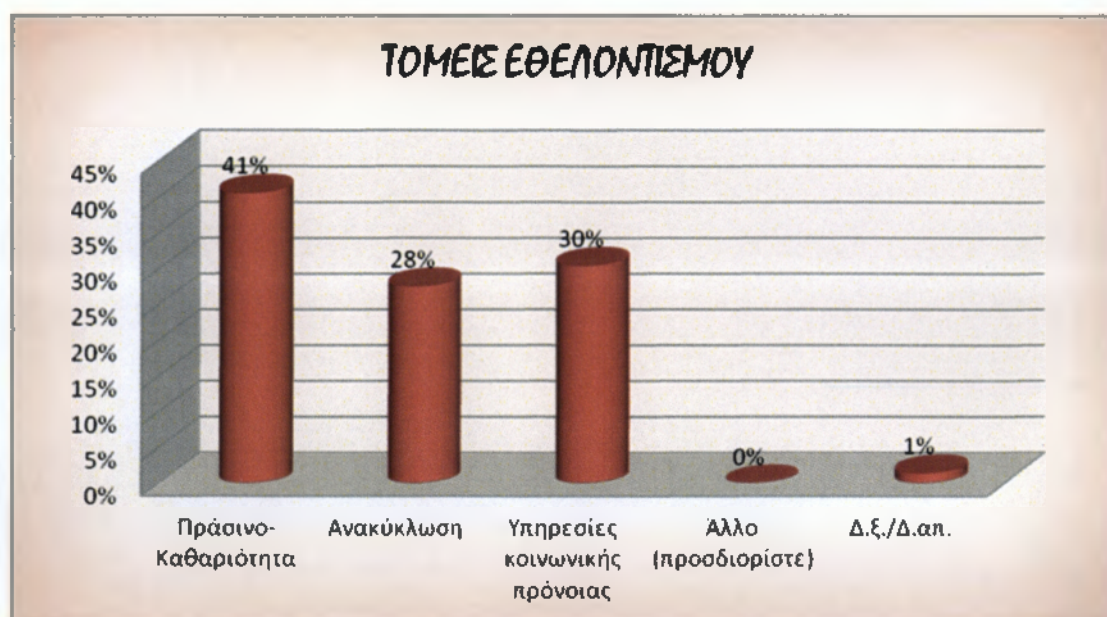

Διάγραμμα 45 Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών

Οι εθελοντικές υπηρεσίες είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί οποιοδήποτε κοινωνικό έργο. Συνήθως ο εθελοντισμός είναι γνώρισμα ενός αναπτυγμένου κράτους που έχει μεριμνήσει για την παιδεία των πολιτών του. Οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς θεωρούν στην πλειοψηφία τους ότι η αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών από τον Δήμο είναι πολύ χρήσιμη (84%), το 13% πιστεύει ότι είναι σχετικά χρήσιμη και μόνο ένα 3% δεν εκφράζει την γνώμη. Ο εθελοντισμός κατά τη γνώμη μου προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες. Οι δημότες του δήμου Καστοριάς μπορούν ταυτόχρονα να παρέχουν αλλά να είναι και αποδέκτες δωρεάν υπηρεσιών που θα βελτιώσουν την καθημερινότητά τους. Ο δήμος θα πρέπει να είναι αρωγός σε τέτοιες προσπάθειες.

Ερώτηση 45^η: Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πράσινο- Καθαριότητα	41%	28
Ανακύκλωση	28%	19
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	30%	21
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	1%	1
	100%	69

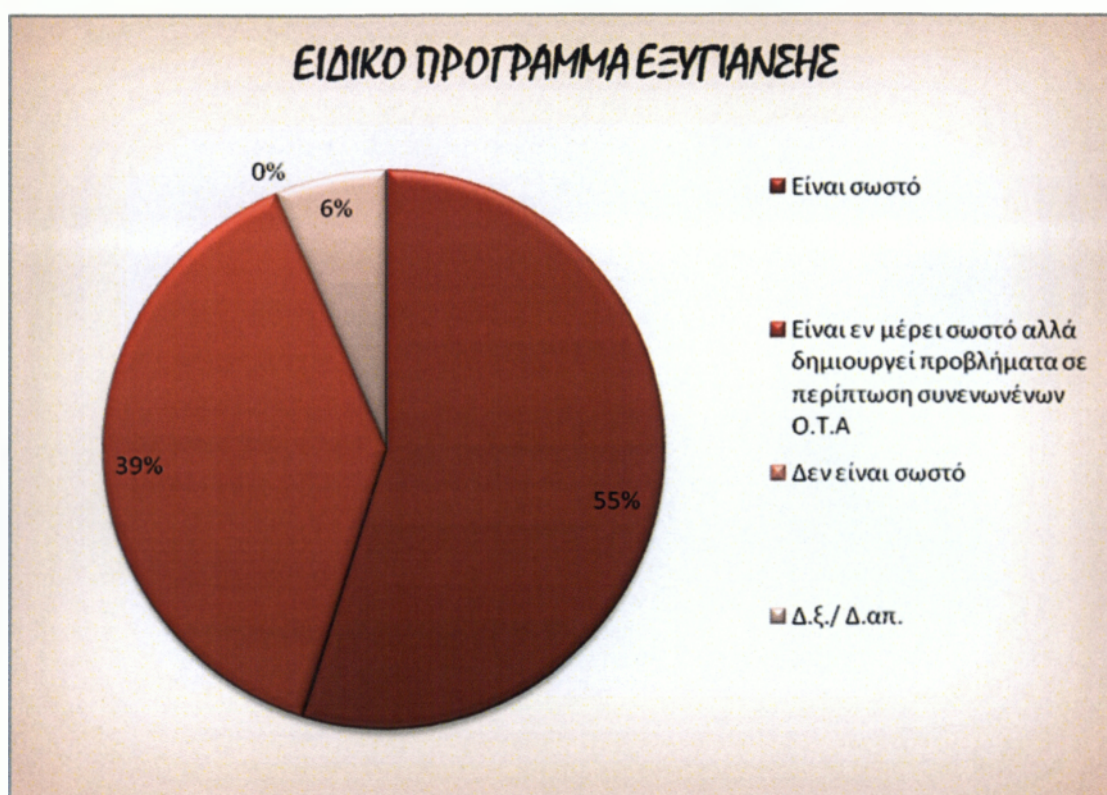
Διάγραμμα 46 Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με τους αιρετούς του Δήμου Καστοριάς οι τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων είναι κατά κύριο λόγο ο τομέας του πράσινου – καθαριότητα (41%), οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (30%) και τέλος της ανακύκλωσης (28%).

Ενότητα 4^η: Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός - Πόροι

Ερώτηση 46^η: Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστό	55%	17
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωνένων Ο.Τ.Α	39%	12
Δεν είναι σωστό	0%	0
Δ.ξ./ Δ.απ.	6%	2
	100%	31

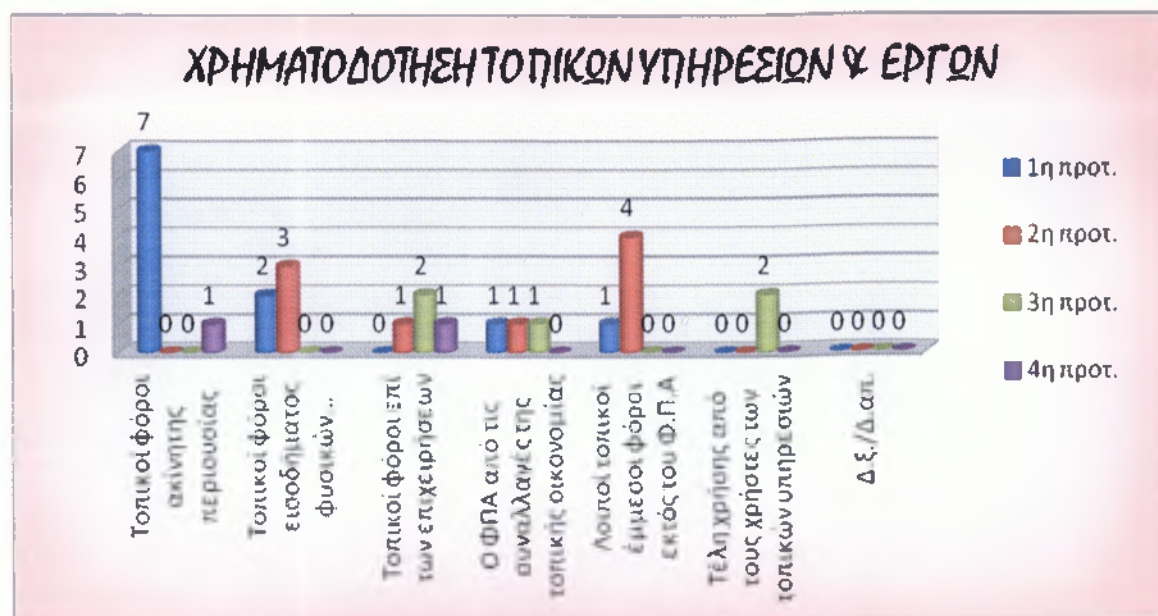

Διάγραμμα 47 Αξιολόγηση του προγράμματος εξυγίανσης

Από το παραπάνω διάγραμμα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το 55% των αιρετών θεωρεί ότι το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων είναι σωστό, ένα εξίσου μεγάλο ποσοστό θεωρεί ότι είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ (39%) και ένα πολύ μικρό ποσοστό (6%) δεν εκφράζει άποψη.

Ερώτηση 47^η: Ποιές από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	7	0	0	1
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	2	3	0	0
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	0	1	2	1
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	1	1	1	0
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι εκτός του Φ.Π.Α	1	4	0	0
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	0	0	2	0
Δ.ξ./Δ.απ.	0	0	0	0

Διάγραμμα 48 Προτεραιότητες σε πηγές τοπικών εσόδων

Τα έσοδα για ένα Δήμο είναι η κινητήριος δύναμή του. Ο τρόπος χρηματοδότησης της τοπικής αυτοδιοίκησης έχει αλλάξει πλέον και οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς θεωρούν ότι οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας πρέπει να είναι πρώτης προτεραιότητας, σε δεύτερη προτεραιότητα να είναι οι έμμεση φόροι, στην τρίτη προτεραιότητα θα είναι οι τοπικοί φόροι στις επιχειρήσεις και τα τέλη από τους χρήστες τοπικών υπηρεσιών.

Ερώτηση 48^η: Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ ΥΠΟ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	77%	24
ΟΧΙ	23%	7
Δ.ξ./ Δ.απ.	0%	0
	100%	31

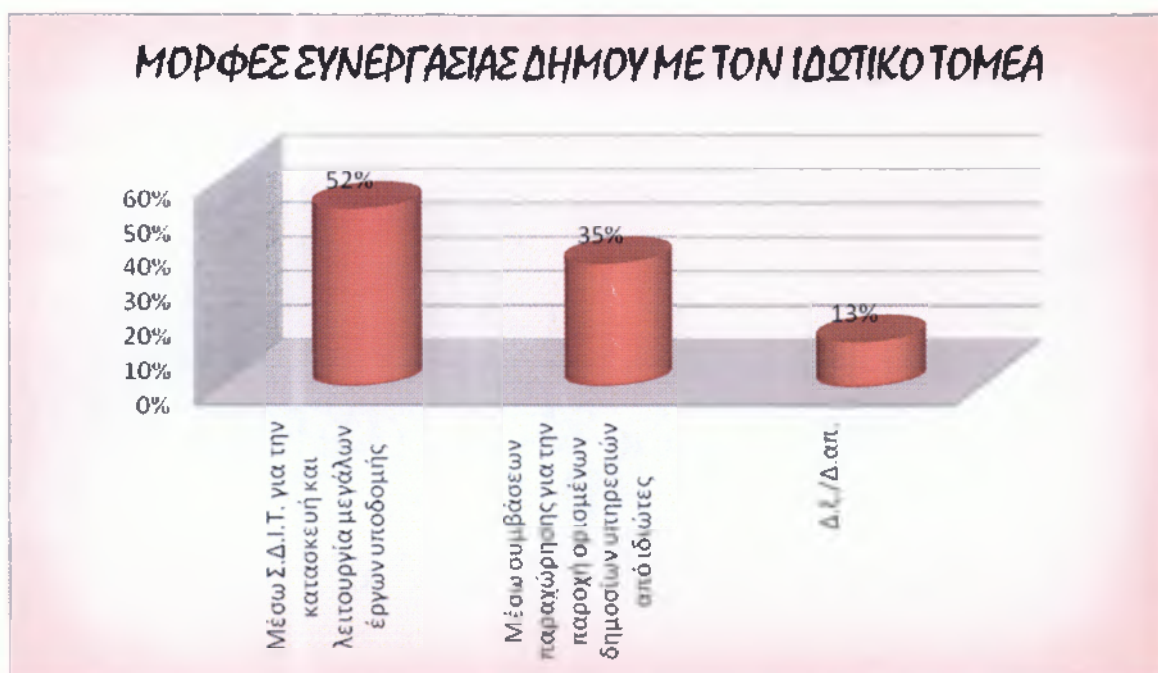
Διάγραμμα 49 Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα

Η πλειοψηφία των αιρετών (77%) είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων, αλλά υπό προϋποθέσεις. Αρνητικό πλήρως είναι το 23% των αιρετών οι οποίοι προβάλλουν σα λόγους άρνησης την ενίσχυση των πελατειακών σχέσεων στην περίπτωση που ο Δήμος συνεργαστεί με τους ιδιώτες. Κατά την γνώμη μου η συνεργασία του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα μπορεί να δώσει αξιόλογα αποτελέσματα. Ο ιδιωτικός τομέας είναι ευέλικτος σε ότι αφορά το εύρος και την παροχή υπηρεσιών έτσι ο δήμος θα μπορούσε να συνεργαστεί μαζί του ώστε να βελτιωθεί η καθημερινότητα του δημότη.

Ερώτηση 49^η: Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Μέσω Σ.Δ.Ι.Τ. για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	52%	16
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	35%	11
Δ.ξ./Δ.απ.	13%	4
	100%	31

Διάγραμμα.50 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα

Το 52% των αιρετών θα συμφωνούσαν σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, μέσω Σ.Δ.Ι.Τ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής, το 35% όμως θεωρεί ότι η σύναψη συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών σε ιδιώτες είναι σωστότερος τρόπος. Το 13% των αιρετών δηλώνει άγνοια.

Ερώτηση 50^η: Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Συλλογή απορριμμάτων	23%	17
Επεξεργασία απορριμμάτων	23%	17
Υπηρεσίες Υγείας	7%	5
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	8%	6
Υπηρεσίες κατάρτισης	14%	10
Πολιτιστικές Υπηρεσίες	7%	5
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	15%	12
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	3%	2
	100%	74

Διάγραμμα 51 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες

Σύμφωνα με τους αιρετούς του Δήμου Καστοριάς οι υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, είναι κυρίως οι υπηρεσίες συλλογής (23%) & επεξεργασίας των απορριμμάτων (23%), επίσης ένα μεγάλο ποσοστό προτείνει να δοθεί η διαχείριση της δημοτικής περιουσίας σε ιδιώτες (15%), ένας ακόμα τομέας που θα μπορούσε να παραχωρηθεί στους ιδιώτες είναι οι υπηρεσίες κατάρτισης (14%).

Ανοικτή Ερώτηση: Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

Διάγραμμα 522 Όραμα Αιρετών για τον Δήμο Καστοριάς

Τέλος, οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς κλήθηκαν να απαντήσουν σε μία ανοικτή ερώτηση που αφορά το όραμά τους για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης. Οι περισσότεροι αιρετοί δεν έδωσαν κάποια απάντηση, το όραμα αυτών που απάντησαν σχετίζεται με την ανάπτυξη του Δήμου και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων (4), όπως επίσης και με την υποστήριξή τους στην επιτυχία του Καλλικράτη (4). Τέλος ένας δημοτικός σύμβουλος επεσήμανε ότι πρέπει να βελτιωθεί το επίπεδο παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες (1), επιπλέον την κοινωνική πολιτική του δήμου οραματίζεται ένας ακόμα αιρετός. Τέλος ένας από τους αιρετούς είναι τελείως απαισιόδοξος σε ότι αφορά την εφαρμογή του Καλλικράτη.

ΜΕΡΟΣ 4^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπεράσματα

Κεντρικές ενέργειες του προγράμματος «Καλλικράτης» αποτέλεσαν οι συνενώσεις τόσο σε επίπεδο δήμων όσο και νομών. Με αυτόν τον τρόπο οι Δήμοι διαθέτουν περισσότερο προσωπικό και τεχνικές υποδομές. Επίσης δόθηκαν αρμοδιότητες στους δήμους που σχετίζονται το με την ποιότητα ζωής των δημοτών π.χ. παιδεία, υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

Ο Δήμος Καστοριάς είναι ο μεγαλύτερος δήμος στο Νομό Καστοριάς και ταυτόχρονα ένας ακριτικός δήμος με πολλά προβλήματα. Κεντρικό πρόβλημα είναι η ανεργία των δημοτών καθώς εξαφανίστηκε σχεδόν, την προηγούμενη δεκαετία ο παραδοσιακός παραγωγικός τομέας της γουνοποιίας. Σύμφωνα με την έρευνα οι αιρετοί του Δήμου έχουν εντοπίσει το πρόβλημα αυτό και δείχνουν αποφασισμένοι να το αντιμετωπίσουν. Σε αυτό η εφαρμογή του «Καλλικράτη» θα βοηθήσει καθώς ο δήμος θα είναι πιο ισχυρός και θα μπορεί να διεκδικήσει προγράμματα απασχόλησης, επιχορηγήσεις για νέες καλλιέργειες αλλά και θα ενισχύσει την επισκεψιμότητα.

Ολοκληρώνοντας την έρευνα και αφού επεξεργαστήκαμε τα στοιχεία, οδηγηθήκαμε στα εξής συμπεράσματα:

Ταυτότητα Αιρετών

- Σε ότι αφορά την ταυτότητα των αιρετών μπορούμε να πούμε ότι το προφίλ τους έχει τα εξής χαρακτηριστικά, άντρας-άνω των 45 ετών, απόφοιτος ΑΕΙ που είναι ελεύθερος επαγγελματίας.
- Το Δ.Σ αποτελείται από μέλη με προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία αλλά και νέα μέλη που θα δώσουν νέα πνοή στην διοίκηση του Δήμου.
- Οι περισσότεροι αιρετοί συμμετείχαν σε τοπικά συλλογικά όργανα & στις τελευταίες αυτοδιοικητικές εκλογές έθεσαν υποψηφιότητα για την τοπική

αυτοδιοίκηση με κίνητρό να συμβάλλουν στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων & να αξιοποιήσουν τις τοπικές δυνατότητες του Δήμου Καστοριάς.

Θεσμικό Πλαίσιο Α' Βάθμιας Αυτοδιοίκησης

- ↓ Οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς πιστεύουν ότι το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» είναι προς την σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες που εντοπίζονται τόσο στα αυξημένες αρμοδιότητες του Δήμου, χωρίς τους κατάλληλους πόρους όσο και στην έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας.
- ↓ Καινοτομίες της νέας μεταρρύθμισης, όπως η αντιμισθία των αιρετών, το ασυμβίβαστο του Δημάρχου, ο Συμπαραστάτης του Δημότη αλλά και ενέργειες όπως ο περιορισμός των Ν.Π & το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του Δήμου, βρίσκουν θετική ανταπόκριση από τους αιρετούς.
- ↓ Σε ότι αφορά την συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο Καστοριάς, οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν πως είναι σωστή. Υπάρχουν βέβαια και αντιρρήσεις από αιρετούς που προέρχονται από τέως ισχυρούς «Καποδιστιακούς» Δήμους.

Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

- ↓ Κατά την γνώμη των αιρετών, για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός μηχανισμός απαιτείται οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης και ταυτόχρονα εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό.
- ↓ Σε ότι αφορά το Δ.Σ, θεωρείται ικανό και διαθέτει την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί στην εφαρμογή του νέου θεσμού αλλά χρειάζεται περίοδο προσαρμογής, μεγαλύτερη σίγουρα του ενός έτους.

- ⬇️ Οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς, θέτουν σε προτεραιότητα την αντιμετώπιση της ανεργίας η οποία μαστίζει τον τόπο τους και αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξή τους. Ακολουθούν ζητήματα όπως η διαχείριση των απορριμμάτων, η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- ⬇️ Αξιόλογη είναι η διαχείριση των απορριμμάτων από το Δήμο Καστοριάς. Συγκεκριμένα ο Δήμος Καστοριάς συμμετέχει στο πρόγραμμα ΔΙΑΔΥΜΑ το οποίο είναι το μοναδικό Περιφερειακό ΧΥΤΑ που λειτουργεί σήμερα στη χώρα. Στο συγκεκριμένο ΧΥΤΑ εξυπηρετεί τις ανάγκες των 60 ΟΤΑ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και διατίθενται καθημερινά 400 τόνοι απορριμμάτων.
- ⬇️ Η τόνωση της επιχειρηματικότητας θα βοηθήσει έμμεσα στην μείωση της ανεργίας. Λαμβάνοντας μέτρα όπως η μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας οι αιρετοί πιστεύουν πως θα στηριχθεί η επιχειρηματικότητα του Δήμου.
- ⬇️ Η βελτίωση της επισκεψιμότητας θα βοηθήσει πολύ την ανάπτυξη του Δήμου Καστοριάς καθώς θα ενεργοποιήσει την τουριστική «βιομηχανία» της περιοχής. Η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού είναι δύο από τα μέτρα που θεωρούν οι αιρετοί ότι θα βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.
- ⬇️ Οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς ανταποκρίνονται θετικά στην προοπτική να μετέχει ο δήμος ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει. Τέτοιοι τομείς θα μπορούσαν να είναι η παραγωγή τοπικών προϊόντων, η καθαριότητα – ανακύκλωση, και η παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών. Επίσης ο Δήμος θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας σε τομείς όπως η ανακύκλωση, οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και η καθαριότητα.
- ⬇️ Επίσης ο Δήμος θα μπορούσε να αξιοποιήσει τις εθελοντικές οργανώσεις ή την εθελοντική εργασία προσώπων προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Οι τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν τέτοιες ενέργειες είναι η καθαριότητα, οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και η ανακύκλωση.

Οικονομική πολιτική- Προγραμματισμός- Πόροι

- ✦ Οι απόψεις των αιρετών για το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων είναι σύμφωνες κατά γενική ομολογία στο ότι είναι σωστό αν και υπάρχει ένα αξιοσέβαστο ποσοστό που θεωρεί ότι σε κάποιες περιπτώσεις συνενώσεων δημιουργούν προβλήματα. Επίσης η χρηματοδότηση του Δήμου είναι η κινητήριος δύναμή του. Οι κύριες πηγές εσόδων του Δήμου για τους αιρετούς θα πρέπει να είναι οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας, οι έμμεσοι φόροι αλλά και οι τοπικοί φόροι στις επιχειρήσεις.
- ✦ Τέλος, οι αιρετοί του Δήμου Καστοριάς είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, μέσω Σ.Δ.Ι.Τ, για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής. Επίσης υπηρεσίες του Δήμου που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, είναι κυρίως οι υπηρεσίες συλλογής & επεξεργασίας των απορριμμάτων αλλά και η διαχείριση της δημοτικής περιουσίας.

Γενικά συμπεράσματα

Οι δύο διοικητικές μεταρρυθμίσεις «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης» δεν προώθησαν μόνο την αποκεντρωτική διαδικασία λήψης αποφάσεων, αλλά και ενίσχυσαν τις διαδικασίες προγραμματισμού αναπτυξιακών δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα δύο αυτά προγράμματα ακολούθησαν την τάση ενίσχυσης της αποκέντρωσης των εξουσιών σε ικανοποιητικό βαθμό, σύμφωνα με τα πρότυπα άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αναγκαιότητα για δημοσιονομικό «νοικοκύρεμα» μας οδήγησε στο σχεδιασμό του προγράμματος «Καλλικράτης» που στοχεύει στην εξοικονόμηση πόρων με τον δραστικό περιορισμό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών τους Προσώπων.

Η συμπλήρωση ενός χρόνου και κάτι από την εφαρμογή του «Καλλικράτη» δίνει την ευκαιρία για γόνιμο προβληματισμό που οδηγεί σε χρήσιμα συμπεράσματα. Το πρόγραμμα «Καλλικράτης», παρά τα όποια κενά που παρουσιάζει στο σχεδιασμό, αποτελεί την πιο σημαντική, ίσως, μεταρρύθμιση της μεταπολιτευτικής περιόδου. Στο επίπεδο ιδιαίτερα της συμμετοχής, της διοίκησης και της διαφάνειας εισήγαγε σημαντικές καινοτομίες.

Βιβλιογραφία

- ❖ Γεωγραφικά Στοιχεία & Κλίμα του Ν. Καστοριάς: Αναρτημένο: <http://diocles.civil.duth.gr/links/home/database/kastoria/pr22ge.pdf>
- ❖ Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών, www.geodata.gov.gr
- ❖ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, (2010), «*Σχέδιο Νόμου, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*», Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Αθήνα.
- ❖ Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, «Τι αλλάζει με το προσχέδιο Καλλικράτης», www.eetaa.gr/kallikratis/kallikratis_allages.ppt
- ❖ Ιατρού Στ., Κουδούνη Αμ., Νικολακοπούλου Μ., Χασομέρη Στ. (2005), «*Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*», ΤΕΕ, Αθήνα
- ❖ Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος - Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, (2010), «*Σχέδιο Νόμου Καλλικράτης*», Παρατηρητήριο Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αθήνα
- ❖ Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος - Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, (2010), «*Από τον Καποδίστρια στον Καλλικράτη. Συγκριτικά στοιχεία και χάρτες*», Παρατηρητήριο Τοπικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αθήνα
- ❖ Μαλέας, Γ., (2011), «*Στοιχεία σοκ για την ανεργία*», *Νέα Καστοριά*, 17 Νοεμβρίου
- ❖ Μπέσιλα-Βήκα Ευ., (2004), «*Τοπική Αυτοδιοίκηση (Θεσμικό Πλαίσιο-Ευρωπαϊκή Διάσταση)*», τόμος Ι, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα
- ❖ Ν. 2539/4-12-97 (ΦΕΚ-244 Α'): Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

- ❖ Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 87, τεύχος 'Α, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα
- ❖ Ν.1850 /1989 (ΦΕΚ 144 Α'): Κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας
- ❖ <http://www.kastoria.gr>

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

1. Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται όπου απαντώνται, με 'δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση' ή 'ιεραρχήστε', αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
2. Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 ('Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου').
3. Όπου ζητείται ιεράρχηση των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'.
4. Σημειώστε τις απαντήσεις σας με Χ.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Δήμος			
1.02	Δημοτική ενότητα			
1.03	Όνοματεπώνυμο			
1.04	Τηλέφωνο			
1.05	Δ/ση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)			
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής		
		1.07 Επιτυχών [1]		
		1.08 Επιλαχών [2]		
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού		(1)
		Δημοτικός Σύμβουλος		(2)
		Τοπικός Σύμβουλος		(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιδήμαρχος		(1)
		Άλλη (προσδιορίστε) 1.11 _____		(2)
		Καμία		(3)

2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Άρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)
65+		(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετογή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης: (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

7.1 7.2 Έτη

Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

9.1 9.2 Έτη

Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

μέλος απλό
του ΔΣ μέλος Έτη
(1) (2)

11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1	
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1	
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1	
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1	
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1	
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1	

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε: _____	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' β'θμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)
Δξ/δα		(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' β'θμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)		14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας		14.2
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα ίδια έσοδα)		14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)		14.4
Άλλο (προσδιορίστε):		14.5
Κανένα από τα παραπάνω		14.6
Δξ/δα		14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α' βάρδια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

Ναι Όχι Δέ/δα Ερωτ/
(1) (2) (3) ση

Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				15.02
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				15.03
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας				15.04
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				15.10
Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				15.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά: (α)

Είναι σωστή (λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	18.3
Με δημοψηφίσματα	18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	18.5
Δξ/δα	18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]
Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]
 Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

(1) (2) (3)
 Ναι Όχι Δξ/δα Ερ/ση

	(1)	(2)	(3)	Ερ/ση
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(26.1)
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και εισπραξής φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(26.2)
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(26.3)
Άλλο (προσδιορίστε):				(26.4)
Δξ/δα				(26.5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού	(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών	(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):	(27.6)
Δξ/δα	(27.7)

Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο	(α)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	(α)
Δξ/δα	(α)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεκόμνη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξι μήνες		(1)
Ένα έτος		(2)
Ενάμιση έτος		(3)
Δύο έτη		(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):		(5)
Δξ/δα		(6)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

31. Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

Ναι Όχι Δξ/δα

Κτιριακές υποδομές				(1)
Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

32. Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

33. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

34. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερώση
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
Δξ/δα	(34.11)

35. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερώση
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)

Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)		(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		(35.5)
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
Δξ/δα		(35.9)

36. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχήστε) (γ)

		Ερώση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
Δξ/δα		(36.8)

37. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Ερώση

Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα		(37.3)

(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδομησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)		
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)
ΔΞ/δα		(37.5)

38. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	(38.4)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)	(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):	(38.8)
ΔΞ/δα	(38.9)

39. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας; (γ)

Πολύ σημαντική	(1)
Αρκετά σημαντική	(2)
Σχετικά σημαντική	(3)
ΔΞ/δα	(4)

Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

40. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια ανέργους, ΑμεΑ, νέους ανέργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		α)
Όχι		α)
Δξ/δα		α)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Επίση
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση	(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	(41.05)
Εστίαση, catering	(41.06)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):	(41.11)
Δξ/δα	(41.12)

42. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

43. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερώση
Συντήρηση εγκαταστάσεων	(43.1)
Συντήρηση πράσινου	(43.2)
Καθαριότητα	(43.3)
Ανακύκλωση	(43.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(43.5)
Catering	(43.6)
Άλλο (προσδιορίστε):	(43.7)
Δξ/δα	(43.8)

44. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους; (β)

Πολύ χρήσιμη	(1)
Σχετικά χρήσιμη	(2)
Καθόλου χρήσιμη	(3)
Δξ/δα	(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

45. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερώση
Πράσινο – Καθαριότητα	(45.1)
Ανακύκλωση	(45.2)

Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(45.4)
Δξ/δα		(45.5)

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι

46. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)		(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ		(2)
Δεν είναι σωστό		(3)
Δξ/δα		(4)

47. Ποιές από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

	Ερση
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	(47.6)
Δξ/δα	(47.7)

48. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπιπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσετε (1) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

49. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	(49.2)
Δξ/δα	(49.3)

Αν απαντήσετε (49.2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση

50. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Συλλογή απορριμμάτων	(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων	(50.2)
Υπηρεσίες υγείας	(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης	(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες	(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	(50.7)
Άλλο (προσδιορίστε)	(50.8)
Δξ/δα)	(50.9)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;